

ΥΦΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΜΕΤΑΝΑΣΤΕΥΣΗΣ
ΚΑΙ ΔΙΕΘΝΟΥΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ

Εθνική Στρατηγική για την Ένταξη Μεταναστών 2025-2029

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

1. Εισαγωγή	4
1.1 Υπόβαθρο και Πλαίσιο.....	4
1.2 Νομικό και Πολιτικό Πλαίσιο	4
1.3 Όραμα και Στρατηγικό Σχέδιο του Υφυπουργείου.....	6
1.4 Ομάδες Στόχοι	7
2. Βασικοί Τομείς Ένταξης	9
2.1 Μέτρα Έγκαιρης Ένταξης.....	10
2.2 Μακροπρόθεσμη Ένταξη.....	11
3. Στρατηγικοί Στόχοι και Στρατηγικές Επιδιώξεις.....	13
3.1 Στόχος Στρατηγικής 1: Προώθηση της κοινωνικοοικονομικής ένταξης των μεταναστών με την εξασφάλιση ισότιμης πρόσβασης στην εκπαίδευση, την απασχόληση και τις κοινωνικές υπηρεσίες και την προώθηση της ένταξης, της συμμετοχής και των πολιτιστικών ανταλλαγών στις κοινωνίες υποδοχής	13
3.2 Στρατηγικός Στόχος 2: Αύξηση της ευαισθητοποίησης για την ένταξη και καταπολέμηση των στερεοτύπων.....	25
3.3 Στόχος Στρατηγικής 3: Διασφάλιση ισότιμης πρόσβασης στις υπηρεσίες υγειονομικής περίθαλψης και εξάλειψη των εμποδίων.....	27
3.4 Στόχος Στρατηγικής 4: Νομική και πολιτική εναρμόνιση για την υποστήριξη της ένταξης των μεταναστών.	29
4. Διακυβέρνηση και Παρακολούθηση	30
5. Χρηματοδότηση και Πόροι	31
6. Προκλήσεις και Προοπτικές	32
7. Infographic ένταξης.....	36
8. Παραρτήματα.....	37
8.2 Γλωσσάριο Όρων:	37
8.2 Σχετική Νομοθεσία και Πολιτικές:.....	39

Χαιρετισμός από τον Υφυπουργό Μετανάστευσης και Διεθνούς Προστασίας

1. Εισαγωγή

1.1 Υπόβαθρο και Πλαίσιο

Όπως συμβαίνει σε πολλές χώρες, η Κύπρος φιλοξενεί μετανάστες με διαφορετικό εθνικό, πολιτιστικό και θρησκευτικό υπόβαθρο. Οι μετανάστες επιλέγουν την Κύπρο για να αναζητήσουν ευκαιρίες εργασίας, να φοιτήσουν στην ανώτερη εκπαίδευση, ενώ άλλοι αποζητούν διεθνή προστασία λόγω συγκρούσεων, διώξεων ή αστάθειας στις χώρες καταγωγής τους.

Η ένταξη των μεταναστών είναι υψίστης σημασίας, στο πλαίσιο μιας ολιστικής μεταναστευτικής πολιτικής, το οποίο εκτείνεται στη νόμιμη μετανάστευση, την ασφάλεια των συνόρων και τη διαχείριση της παράτυπης μετανάστευσης, προκειμένου να διασφαλιστούν η κοινωνική σταθερότητα και συνοχή, καθώς και η οικονομική ανάπτυξη.

Αυτή η πρώτη στρατηγική ένταξης μεταναστών είναι πλήρως ευθυγραμμισμένη με τις πολιτικές¹ και τις αρχές χρηματοδότησης² της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, και αποσκοπεί στη δημιουργία μιας κατάστασης που προωθεί την ένταξη των νομίμως διαμενόντων μεταναστών στην κυπριακή κοινωνία, εστιάζοντας στην **κοινωνικοοικονομική συμπερίληψη και την πολιτισμική κατανόηση, διατηρώντας παράλληλα την κοινωνική συνοχή**.

Το Σχέδιο Δράσης που συνοδεύει τη στρατηγική βασίζεται στις στρατηγικές επιδιώξεις και τους στρατηγικούς στόχους που περιλαμβάνονται στη Στρατηγική, και περιγράφει τις δραστηριότητες ανά στόχο, και ανά επιδίωξη που θα οδηγήσουν στην εφαρμογή της στρατηγικής. Οι Βασικοί Δείκτες Απόδοσης (KPIs) ανά δραστηριότητα, αποσκοπούν στο να διευκολύνουν τη διακυβέρνηση της Στρατηγικής, στο πλαίσιο της οποίας θα παρακολουθείται και θα μετρείται η επιτυχία της εφαρμογής, με σκοπό τη δυνατότητα αναπροσαρμογής του έργου, και προληπτικής διαχείρισης κινδύνου, καθ' όλη τη διάρκεια του κύκλου ζωής της Στρατηγικής.

1.2 Νομικό και Πολιτικό Πλαίσιο

Παρά το γεγονός ότι ο όρος «ένταξη» δεν ορίζεται νομικά στην Κύπρο, ωστόσο η ένταξη στο πλαίσιο της ΕΕ είναι μια δυναμική, αμφίδρομη διαδικασία αμοιβαίας προσαρμογής, η οποία περιλαμβάνει τόσο τους μετανάστες, όσο και τους κατοίκους των κρατών μελών της ΕΕ.³

Το νομικό πλαίσιο της Κύπρου σχετικά με την ένταξη των μεταναστών βασίζεται τόσο στην εθνική νομοθεσία όσο και στις υποχρεώσεις που απορρέουν από την ιδιότητά της ως μέλος της ΕΕ, και τη συμμετοχή της σε διεθνή νομικά εργαλεία.

Σε εθνικό επίπεδο, όπως προβλέπεται από τον περί της Ίδρυσης του Υφυπουργείου Μετανάστευσης και Διεθνούς Προστασίας και Συναφών Θεμάτων Νόμο του 2024 (23(I)/2024), μία από τις κύριες αρμοδιότητες και ευθύνες του Υφυπουργείου είναι η

¹ [EU Action Plan on Integration and Inclusion](#)

² AMIF and ESF+

³ [EMN Asylum and Migration Glossary](#)

εκπόνηση στρατηγικής για την ένταξη των νομίμως διαμενόντων υπηκόων τρίτων χωρών στην Δημοκρατία και ο συντονισμός της εκτέλεσης των απαραίτητων δράσεων για την εφαρμογή της, σε συνεργασία με υπουργεία, υπηρεσίες και κρατικές αρχές.

Η κυπριακή στρατηγική για την ένταξη είναι ευθυγραμμισμένη με το ευρύτερο ευρωπαϊκό πλαίσιο, το οποίο περιλαμβάνει και τις υποχρεώσεις των κρατών μελών σε ό,τι αφορά στον τομέα της μετανάστευσης και δη της ένταξης. Βασικό σημείο αναφοράς αποτελεί το Σχέδιο Δράσης της ΕΕ για την Ένταξη και τη Συμπερίληψη (2021-2027). Σε αυτό, υποστηρίζεται ότι η ένταξη είναι πιο αποτελεσματική όταν οι μετανάστες έχουν πρόσβαση στην εκπαίδευση, την απασχόληση, την υγειονομική περίθαλψη και τη στέγαση σε ίση βάση με τους πολίτες των κρατών μελών, και όταν υπάρχει ουσιαστική αμφίδρομη αλληλεπίδραση με την κοινωνία υποδοχής. Περαιτέρω, καλούνται δι' αυτού τα κράτη μέλη να αναπτύξουν ολοκληρωμένες στρατηγικές και να χρησιμοποιήσουν τα μέσα χρηματοδότησης της ΕΕ για να υποστηρίξουν μέτρα συμπερίληψης για τους υπηκόους τρίτων χωρών. Η στρατηγική ένταξης της Κύπρου προνοεί για την εφαρμογή αυτών των αρχών, εστιάζοντας στους ίδιους τομείς προτεραιότητας και αξιοποιώντας την υποστήριξη της ΕΕ.

Η στρατηγική βασίζεται και στις πρόνοιες του νέου Συμφώνου για τη Μετανάστευση και το Άσυλο (2024). Το Σύμφωνο προωθεί μια ολοκληρωμένη προσέγγιση στη διαχείριση της μετανάστευσης σε όλη την ΕΕ, εξισορροπώντας την ευθύνη και την αλληλεγγύη μεταξύ των κρατών μελών. Ενώ μεγάλο μέρος του Συμφώνου αφορά στις διαδικασίες ασύλου και στη διαχείριση των συνόρων, έμφαση δίδεται και στη σημασία των αποτελεσματικών πολιτικών ένταξης ως μέρος ενός καλά οργανωμένου μεταναστευτικού συστήματος. Με τη δέσμευση σε αυτήν τη στρατηγική, η Κύπρος καταδεικνύει επίσης την ευθυγράμμιση της με τις πρόνοιες του Συμφώνου, και τη συμμόρφωσή της με κοινά ευρωπαϊκά πρότυπα.

Επί του παρόντος, η Κύπρος εναρμονίζει την εθνική της νομοθεσία με τα μέτρα του πρόσφατα μεταρρυθμισμένου Κοινού Ευρωπαϊκού Συστήματος Ασύλου (ΚΕΣΑ). Αυτό περιλαμβάνει τη μεταφορά, μεταξύ άλλων, της αναδιατυπωμένης Οδηγίας για τις Συνθήκες Υποδοχής (ΕΕ) 2024/1346, η οποία θεσπίζει αναθεωρημένα πρότυπα για τις υλικές συνθήκες υποδοχής των αιτούντων άσυλο, και την εφαρμογή του νέου Κανονισμού για τις Διαδικασίες Ασύλου (ΕΕ) 2024/1348, ο οποίος θεσπίζει μια κοινή ευρωπαϊκή διαδικασία ασύλου, συμπεριλαμβανομένων των συνοριακών και ταχέων διαδικασιών. Τα νομοθετήματα που υιοθετήθηκαν τον Μάιο του 2024, εισάγουν διατάξεις που σχετίζονται άμεσα με την ένταξη, όπως ο έγκαιρος έλεγχος ευαλωτότητας, αποτελεσματικές διαδικασίες για τη μείωση του φόρτου αιτήσεων ασύλου, και βελτιωμένες συνθήκες υποδοχής, που διευκολύνουν την ταχύτερη πρόσβαση σε μαθήματα γλώσσας, στην εργασία και στη λήψη μέτρων ένταξης. Το Σχέδιο Δράσης της στρατηγικής λαμβάνει υπόψη τη μεταφορά και εφαρμογή αυτών των νόμων της ΕΕ στο εθνικό πλαίσιο της Κύπρου, παρέχοντας δωρεάν νομική συμβουλευτική και μέτρα έγκαιρης ένταξης για τους αιτούντες άσυλο.

Η Κύπρος θα ακολουθήσει επίσης τα πρότυπα και τις κατευθυντήριες γραμμές του Οργανισμού της Ευρωπαϊκής Ένωσης για το Άσυλο (ΕΥΑΑ). Ο ΕΥΑΑ αναπτύσσει επιχειρησιακά πρότυπα για τις συνθήκες υποδοχής και την υποστήριξη μέτρων ένταξης, βοηθώντας τις χώρες να διασφαλίζουν συνεπή ποιότητα. Για παράδειγμα, η καθοδήγηση του ΕΥΑΑ για τις συνθήκες υποδοχής (2016) παρέχει δείκτες για την

εφαρμογή βασικών διατάξεων της Ευρωπαϊκής Οδηγίας για τις συνθήκες υποδοχής, και προνοεί ότι οι εγκαταστάσεις υποδοχής πρέπει όχι μόνο να καλύπτουν βασικές ανάγκες, αλλά και να προετοιμάζουν τους αιτούντες για ένταξη ή επιστροφή. Η Κύπρος έχει επωφεληθεί από την τεχνική υποστήριξη του ΕΥΑΑ τα τελευταία χρόνια (π.χ. για την ανάπτυξη ικανοτήτων υποδοχής και την παροχή πληροφοριών), και αυτή η στρατηγική συνεχίζει να ενσωματώνει βέλτιστες πρακτικές του ΕΥΑΑ, όπως τον σχεδιασμό έκτακτης ανάγκης για αυξήσεις στις αφίξεις και την εξατομικευμένη υποστήριξη για ευάλωτες ομάδες.

Σε εθνικό επίπεδο, μια σημαντική εξέλιξη ήταν η ίδρυση του Υφυπουργείου Μετανάστευσης και Διεθνούς Προστασίας το 2024 (Νόμος 23(Ι)/2024). Το Υφυπουργείο συγκεντρώνει τη χάραξη πολιτικής μετανάστευσης και ένταξης υπό μία αρχή, αντικατοπτρίζοντας τη δέσμευση της κυβέρνησης για μια συντονισμένη προσέγγιση. Ο νόμος ορίζει την εντολή του Υφυπουργείου να διαμορφώνει και να εφαρμόζει πολιτικές ένταξης μεταξύ άλλων αρμοδιοτήτων. Η Στρατηγική αξιοποιεί αυτήν τη θεσμική μεταρρύθμιση τοποθετώντας το Υφυπουργείο ως την κύρια υπηρεσία για τον συντονισμό όλων των δράσεων ένταξης σε όλη την κυβέρνηση και με άλλους ενδιαφερόμενους (βλέπε ενότητα Διακυβέρνηση).

Επιπλέον, η Κύπρος δεσμεύεται να τηρεί τα διεθνή πρότυπα και τις υποχρεώσεις για τα ανθρώπινα δικαιώματα που τέμνονται με την ένταξη, συμπεριλαμβανομένης της Σύμβασης της Γενεύης του 1951 για τους Πρόσφυγες και των βασικών συνθηκών για τα ανθρώπινα δικαιώματα που διασφαλίζουν τη μη διάκριση και τα κοινωνικοοικονομικά δικαιώματα. Η προσέγγιση της Στρατηγικής που βασίζεται στα δικαιώματα, δηλαδή ίσα δικαιώματα και ευκαιρίες για τους μετανάστες, θεμελιώνεται σε αυτές τις διεθνείς δεσμεύσεις, καθώς και στον Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της ΕΕ.

Συνοπτικά, το νομικό και πολιτικό υπόβαθρο για αυτήν τη Στρατηγική είναι μια σύγκλιση πρωτοβουλιών της ΕΕ και εθνικών μεταρρυθμίσεων. Με την ενσωμάτωση των οδηγιών, των προτύπων και των ευκαιριών χρηματοδότησης της ΕΕ στην εθνική στρατηγική, η Κύπρος στοχεύει να πληροί τα ευρωπαϊκά πρότυπα για την ένταξη και να μεγιστοποιήσει την υποστήριξη από τα θεσμικά όργανα της ΕΕ και άλλους διεθνείς εταίρους. Ταυτόχρονα, με την ενημέρωση των εθνικών πολιτικών και δομών, η Κύπρος δημιουργεί ένα περιβάλλον που επιτρέπει την ένταξη και αντικατοπτρίζει τις τοπικές πραγματικότητες. Αυτή η διττή προσέγγιση, δηλαδή η ευρωπαϊκή ευθυγράμμιση και η εθνική ιδιοκτησία, θα διασφαλίσει ότι η Στρατηγική είναι ταυτόχρονα φιλόδοξη και εφαρμόσιμη, με μια σταθερή νομική βάση για όλα τα προτεινόμενα μέτρα.

1.3 Όραμα και Στρατηγικό Σχέδιο του Υφυπουργείου

Η αποστολή και το όραμα του Στρατηγικού Σχεδίου 2025-2027 του Υφυπουργείου Μετανάστευσης και Διεθνούς Προστασίας της Κύπρου επιδιώκουν να ισορροπήσουν την κοινωνική συνοχή, την οικονομική ανάπτυξη και την εθνική ασφάλεια. Το πλαίσιο αποσκοπεί στον εκσυγχρονισμό της διαχείρισης της μετανάστευσης μέσω της ευελιξίας, της λογοδοσίας και του σεβασμού του δικαιού της ΕΕ και του διεθνούς δικαίου. Αξίες όπως η κοινωνική ευθύνη, η διαφάνεια και η καινοτομία υποστηρίζουν αυτήν την προσέγγιση.

Μια ολιστική προσέγγιση στη μετανάστευση είναι κεντρική, με στόχο τον εξορθολογισμό των διαδικασιών ασύλου και μετανάστευσης, τον εκσυγχρονισμό της νομοθεσίας και την ενίσχυση της διυπηρεσιακής συνεργασίας. Οι δραστηριότητες

περιλαμβάνουν την αναδιάρθρωση του Υφυπουργείου Μετανάστευσης και Διεθνούς Προστασίας, την ενίσχυση των ψηφιακών εργαλείων, τη βελτίωση των υποδομών υποδοχής και την ανάπτυξη ικανότητας επιτόπιας αξιολόγησης για την καλύτερη διαχείριση των μεταναστευτικών ροών.

Η Ένταξη τονίζεται ρητά στον Στρατηγικό Στόχο 2 («Αποτελεσματική & Αποδοτική Κρατική Φροντίδα») του Υφυπουργείου Μετανάστευσης και Διεθνούς Προστασίας και στη Δράση 2.5, η οποία ζητά τη σύνταξη και εφαρμογή μιας εθνικής στρατηγικής και ενός σχεδίου δράσης για την ένταξη. Αυτό θα συντονιστεί με τα υπουργεία που είναι υπεύθυνα για την εκπαίδευση, την υγεία, την εργασία και την κοινωνική πρόνοια, καθώς και με δήμους, ΜΚΟ, Διεθνείς Οργανισμούς και πανεπιστήμια. Τα μέτρα ένταξης συνδέονται με τη διασφάλιση της πρόσβασης στην εκπαίδευση, την υγειονομική περίθαλψη, τις ευκαιρίες απασχόλησης, τα κοινωνικά οφέλη και την κοινοτική υποστήριξη. Επιπλέον, η εξωστρέφεια, η δημόσια επικοινωνία και οι συνεργασίες θεωρούνται απαραίτητες για την καλλιέργεια εμπιστοσύνης, κοινωνικής συνοχής και ενός θετικού αφηγήματος γύρω από την ένταξη.

Σε ευρωπαϊκό και διεθνές επίπεδο, η Κύπρος δεσμεύεται επίσης να ενισχύσει τη συνεργασία εντός της ομάδας MED5 και της ΕΕ για τη διαμόρφωση πολιτικών μετανάστευσης και ένταξης, ιδίως ενόψει της επικείμενης Προεδρίας του Συμβουλίου της ΕΕ το 2026. Αυτή η εξωτερική δέσμευση ενισχύει την εσωτερική στρατηγική ένταξης διασφαλίζοντας τον επιμερισμό του φόρτου, τους μηχανισμούς μετεγκατάστασης και τους πόρους που υποστηρίζουν την υποδοχή και τη συμπερίληψη των μεταναστών και των δικαιούχων διεθνούς προστασίας.

1.4 Ομάδες Στόχοι

Τα στατιστικά στοιχεία⁴ για τη μετανάστευση δείχνουν ότι ένα υψηλό ποσοστό⁵ των ανθρώπων που ζουν στην Κύπρο είναι γεννημένοι στο εξωτερικό. Επί του παρόντος, υπάρχουν τέσσερις κύριες ομάδες μεταναστών στην Κύπρο που ορίζουν τις ομάδες στόχους αυτής της στρατηγικής:

- i. άτομα στα οποία έχει χορηγηθεί διεθνής προστασία
- ii. άτομα των οποίων η αίτηση ασύλου είναι εκκρεμής
- iii. άτομα που απολαμβάνουν Προσωρινή Προστασία, και
- iv. άτομα που διαμένουν νόμιμα στην Δημοκρατία (άδειες εργασίας, φοιτητές κ.λπ.)

Όσον αφορά τα δημογραφικά στοιχεία, οι μετανάστες ανήκουν κυρίως στην ηλικιακή ομάδα 25-44 ετών, η οποία είναι κρίσιμη για την αγορά εργασίας, καθώς αυτή η ομάδα αντιπροσωπεύει συνήθως τα πιο οικονομικά ενεργά και παραγωγικά τμήματα του πληθυσμού. Δεδομένου ότι η Κύπρος έχει επιτύχει πολύ χαμηλά ποσοστά ανεργίας, καθίσταται επιτακτική ανάγκη η πιο ολοκληρωμένη ένταξη των μεταναστών, ιδιαίτερα στην επίσημη απασχόληση. Οι επιτυχημένες πολιτικές ένταξης μεταναστών στην εργασία μπορούν να αντιμετωπίσουν τα αναδυόμενα κενά σε βασικούς τομείς, να διασφαλίσουν τη σταθερή παραγωγικότητα και να βοηθήσουν στη διατήρηση της οικονομικής ζωτικότητας. Επιπλέον, η συμπεριληπτική ένταξη ενισχύει την κοινωνική

⁴ https://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php?title=EU_population_diversity_by_citizenship_and_country_of_birth

⁵ Eurostat data of January 2024 show that 26.9% of the population living in Cyprus are foreign-born

συνοχή και αξιοποιεί πλήρως τις δυνατότητες ενός νεότερου, πιο διαφορετικού εργατικού δυναμικού.

1.5 Βασικές Αρχές που Διέπουν τη Στρατηγική Ένταξης των Μεταναστών της Κύπρου

Η Στρατηγική Ένταξης των Μεταναστών της Κύπρου βασίζεται στη δέσμευση για την οικοδόμηση μιας κοινωνίας χωρίς αποκλεισμούς, συνεκτικής και δίκαιης στην οποία όλοι οι κάτοικοι —ανεξαρτήτως καταγωγής— μπορούν να συμμετέχουν πλήρως και να συμβάλλουν στην κοινωνική, πολιτιστική και οικονομική ζωή της χώρας. Αναγνωρίζοντας τον διπλό της ρόλο ως κράτος μέλος της ΕΕ και ως χώρα πρώτης γραμμής στην Ανατολική Μεσόγειο, η Κύπρος υποστηρίζει τις αρχές των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, της ισότητας και της κοινής ευθύνης στη διαχείριση της μετανάστευσης και την προώθηση της ένταξης. Η Στρατηγική υιοθετεί μια ολοκληρωμένη, τεκμηριωμένη και ευαισθητοποιημένη ως προς τη διάσταση του φύλου προσέγγιση, η οποία διασφαλίζει ότι οι πολιτικές και οι δράσεις είναι συμπεριληπτικές, βιώσιμες και αντικατοπτρίζουν τόσο τις εθνικές προτεραιότητες όσο και τις ευρωπαϊκές αξίες. Θεωρεί την ένταξη ως μια δυναμική, αμφίδρομη διαδικασία που ωφελεί τόσο τους μετανάστες όσο και τις κοινότητες υποδοχής, ενισχύοντας την κοινωνική συνοχή και τη συλλογική ευημερία της κυπριακής κοινωνίας.

Οι πολιτικές ένταξης της Κύπρου βασίζονται στον πλήρη **σεβασμό των θεμελιωδών δικαιωμάτων και ελευθεριών** που κατοχυρώνονται στο Σύνταγμα της Κυπριακής Δημοκρατίας, στον Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της ΕΕ και στις διεθνείς συμβάσεις. Κάθε άτομο, ανεξάρτητα από το μεταναστευτικό καθεστώς, το φύλο, την εθνικότητα, τη θρησκεία ή το υπόβαθρο, αντιμετωπίζεται με αξιοπρέπεια και δικαιοσύνη.

Η στρατηγική προωθεί την **ίση μεταχείριση και τις ίσες ευκαιρίες για όλους τους κατοίκους**, αντιμετωπίζοντας τα εμπόδια που ενδέχεται να εμποδίζουν τους μετανάστες να έχουν πρόσβαση στην εκπαίδευση, την απασχόληση, την υγειονομική περίθαλψη, τη στέγαση και άλλες βασικές υπηρεσίες. Η καταπολέμηση του ρατσισμού, της ξενοφοβίας και της ρητορικής μίσους αποτελεί κεντρική δέσμευση των προσπαθειών ένταξης της Κύπρου.

Όλες οι πολιτικές και οι δράσεις θα καθοδηγούνται από την **αρχή της ενσωμάτωσης της διάστασης του φύλου**, διασφαλίζοντας ότι οι διαφορετικές εμπειρίες, προκλήσεις και συνεισφορές των γυναικών και των ανδρών, αναγνωρίζονται πλήρως. Ιδιαίτερη προσοχή θα δοθεί στη χειραφέτηση των μεταναστριών γυναικών, οι οποίες συχνά αντιμετωπίζουν πολλαπλές μορφές διακρίσεων.

Η ένταξη θεωρείται μία αμφίδρομη διαδικασία που απαιτεί αμοιβαία προσαρμογή και σεβασμό μεταξύ των μεταναστών και των κοινοτήτων υποδοχής. Η Κύπρος θα προωθήσει τον **διαπολιτισμικό διάλογο**, τη συμμετοχή της κοινότητας και τις πρωτοβουλίες ευαισθητοποίησης για την ενίσχυση **της κοινωνικής συνοχής** και της κοινής αίσθησης του ανήκειν.

Οι μετανάστες θα υποστηρίζονται ώστε να **συμμετέχουν ενεργά** στην κοινωνική, οικονομική, πολιτιστική και πολιτική ζωή της Κύπρου. Η στρατηγική θα ενθαρρύνει τη συμμετοχή της κοινότητας, τον εθελοντισμό, την επιχειρηματικότητα και την εκπροσώπηση των μεταναστών στις διαδικασίες διαβούλευσης και λήψης αποφάσεων.

Τα μέτρα ένταξης θα διασφαλίσουν **δίκαιη και διαφανή πρόσβαση** στην εκπαίδευση, την επαγγελματική κατάρτιση, την εκμάθηση της γλώσσας, την απασχόληση, την υγειονομική περίθαλψη και την κοινωνική προστασία. Οι πολιτικές θα επικεντρωθούν στην πρώιμη ένταξη για την πρόληψη της περιθωριοποίησης και την προώθηση της ανεξαρτησίας.

Η επιτυχής ένταξη απαιτεί **προσέγγιση ολόκληρης της κυβέρνησης και ολόκληρης της κοινωνίας** που σημαίνει συντονισμένη δράση σε όλα τα επίπεδα διακυβέρνησης —εθνικό, περιφερειακό και τοπικό— καθώς και ισχυρές συνεργασίες με οργανώσεις της κοινωνίας των πολιτών, εργοδότες, συνδικάτα, ακαδημαϊκούς και τις ίδιες τις κοινότητες μεταναστών.

Η στρατηγική θα διέπεται από τεκμηριωμένο, βιώσιμο και προσαρμόσιμο πλαίσιο πολιτικής. Η Στρατηγική θα βασίζεται σε αξιόπιστα δεδομένα, έρευνα και συνεχή αξιολόγηση για να διασφαλιστεί ότι τα μέτρα ένταξης είναι αποτελεσματικά, αποδοτικά και ανταποκρίνονται στην εξελισσόμενη δημογραφική και κοινωνική πραγματικότητα της Κύπρου. Η βιωσιμότητα και η προσαρμοστικότητα είναι το κλειδί για τη μακροπρόθεσμη επιτυχία.

2. Βασικοί Τομείς Ένταξης

Η Στρατηγική Ένταξης Μεταναστών περιστρέφεται γύρω από τέσσερις στρατηγικούς στόχους που αντιστοιχούν σε βασικούς τομείς της πολιτικής ένταξης, οι οποίοι είναι όλοι στενά συνδεδεμένοι και αλληλεξαρτώμενοι, απαιτώντας επομένως μια ολιστική προσέγγιση. **Κάθε στόχος διατυπώνεται σε στρατηγικούς αντικειμενικούς σκοπούς**, και κάθε αντικειμενικός σκοπός λειτουργικοποιείται στη συνέχεια μέσω συγκεκριμένων δράσεων που περιέχονται στο Εθνικό Σχέδιο Δράσης.

Πέρα αυτών των τεσσάρων στρατηγικών στόχων, υπάρχουν ορισμένοι βασικοί τομείς στους οποίους η Στρατηγική δίνει έμφαση. Αυτοί οι βασικοί τομείς προσδιορίζονται παρακάτω και είναι εξέχουσας σημασίας, αποτελώντας τη βάση γύρω από την οποία δομούνται τα μέτρα τόσο της πρώιμης όσο και της μακροπρόθεσμης ένταξης.

Εν ολίγοις, οι βασικοί τομείς ένταξης της Στρατηγικής είναι:

- Εκπαίδευση & Ανάπτυξη Δεξιοτήτων
- Απασχόληση & Οικονομική Συμμετοχή
- Στέγαση & Κινητικότητα
- Ευαισθητοποίηση & Καταπολέμηση Στερεοτύπων
- Υγειονομική Περίθαλψη & Ευημερία
- Νομική/Πολιτική Εναρμόνιση, και
- Πολιτιστική/Αθλητική Συμπερίληψη.

Η πρώιμη και η μακροπρόθεσμη ένταξη είναι κρίσιμοι πυλώνες μιας επιτυχημένης στρατηγικής ένταξης μεταναστών, διασφαλίζοντας ότι οι νεοαφιχθέντες μπορούν να

συμβάλουν ουσιαστικά στις νέες τους κοινότητες, ενώ παράλληλα οικοδομούν σταθερές και γεμάτες νόημα ζωές. Στην ενότητα αυτή περιγράφονται προσεγγίσεις που υποστηρίζουν τους μετανάστες από τη στιγμή της άφιξης μέχρι την πλήρη συμμετοχή στην κοινωνία με την πάροδο του χρόνου. Τονίζεται η σημασία της έγκαιρης πρόσβασης σε υπηρεσίες όπως η στέγαση, η εκπαίδευση στη γλώσσα και η υποστήριξη στην απασχόληση στα αρχικά στάδια, αντιμετωπίζοντας παράλληλα την ανάγκη για συνεχείς προσπάθειες σε τομείς όπως η εκπαίδευση, η συμμετοχή στα κοινά και η επαγγελματική ανάπτυξη.

Υιοθετώντας μια ολοκληρωμένη και προοδευτική προσέγγιση, αυτή η στρατηγική στοχεύει στην καλλιέργεια της συμπερίληψης, της ανθεκτικότητας και της κοινωνικής συνοχής τόσο για τους μετανάστες όσο και για τις κοινωνίες υποδοχής.

2.1 Μέτρα Έγκαιρης Ένταξης

Μια βασική αρχή στη σύνταξη της παρούσας στρατηγικής είναι η έννοια ότι η έγκαιρη ένταξη είναι υψίστης σημασίας. Η έγκαιρη ένταξη αναφέρεται στη στοχευμένη και δομημένη παροχή υπηρεσιών υποστήριξης σε νεοαφιχθέντες μετανάστες λίγο μετά την άφιξή τους, με σκοπό να διευκολυνθεί η ταχεία ένταξή τους στα κοινωνικά, οικονομικά και θεσμικά πλαίσια της χώρας υποδοχής. Αυτή η έννοια περιλαμβάνει παρεμβάσεις όπως προγράμματα εκμάθησης γλώσσας, αναγνώριση ξένων προσόντων, επαγγελματική κατάρτιση, πρόσβαση στην εκπαίδευση και την υγειονομική περίθαλψη, και πολιτική (κοινωνική) κατάρτιση. Με την προτεραιοποίηση των αρχικών σταδίων εγκατάστασης, η έγκαιρη ένταξη επιδιώκει να αντιμετωπίσει τα δομικά και διαδικαστικά εμπόδια που ενδέχεται να εμποδίσουν την ικανότητα των μεταναστών να συμμετέχουν ουσιαστικά στην αγορά εργασίας και την ευρύτερη κοινωνία, θέτοντας έτσι τις βάσεις για βιώσιμη μακροπρόθεσμη ένταξη.

Η εφαρμογή μέτρων έγκαιρης ένταξης ξεκινώντας από το Κέντρο Διαλογής, Υποδοχής και Ταυτοποίησης Πουρνάρα⁶ και στα Κέντρα Φιλοξενίας (Κοφίνου και Λίμνες) στο πλαίσιο μιας στρατηγικής ένταξης μεταναστών αποφέρει σημαντικά κοινωνικά και οικονομικά οφέλη. Για τους μετανάστες, η έγκαιρη πρόσβαση στην εκπαίδευση, την ανάπτυξη δεξιοτήτων και τις κοινωνικές υπηρεσίες ενισχύει την απασχολησιμότητα, προωθεί την κοινωνική συμπερίληψη και μετριάξει τους κινδύνους περιθωριοποίησης ή κοινωνικοοικονομικής ευπάθειας. Για τις κοινωνίες υποδοχής, η έγκαιρη ένταξη συμβάλλει στην αποτελεσματικότερη συμμετοχή στην αγορά εργασίας, αντιμετωπίζει τις ελλείψεις εργατικού δυναμικού σε συγκεκριμένους τομείς και ενισχύει την κοινωνική συνοχή μειώνοντας τις πιθανές εντάσεις που προκύπτουν από τον αποκλεισμό ή την ανισότητα. Επιπλέον, τα στοιχεία⁷ υποδηλώνουν ότι οι έγκαιρες παρεμβάσεις ένταξης είναι αποδοτικές: επιταχύνοντας την ικανότητα των μεταναστών για αυτονομία και μειώνοντας την εξάρτηση από την κοινωνική πρόνοια, παράγουν μακροπρόθεσμα οικονομικά οφέλη και ενισχύουν την κοινωνική ανθεκτικότητα. Εν τέλει, η ενσωμάτωση της έγκαιρης ένταξης στα πλαίσια πολιτικής υποστηρίζει μια ολιστική και προληπτική προσέγγιση στη διαχείριση της μετανάστευσης, ευθυγραμμίζοντας τους ανθρωπιστικούς στόχους με τις ανάγκες της αγοράς εργασίας και της κοινωνίας.

⁶ Σύμφωνα με την Απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου ημερ. 2 Ιουλίου, 2025.

⁷ “Net fiscal position of Migrants in Europe: Trends and Insights”, European Commission/Leiden University, 2024

Τα μέτρα έγκαιρης ένταξης είναι αυτά που εφαρμόζονται αμέσως μετά την άφιξη ή κατά τα πρώτα στάδια της εγκατάστασης για να παρέχουν στους μετανάστες τα απαραίτητα εργαλεία για να διαχειριστούν την καθημερινή ζωή, να μειώσουν τις ευπάθειες και να αποκτήσουν πρόσβαση σε βασικές υπηρεσίες. Αυτά τα μέτρα στοχεύουν στην αντιμετώπιση επείγουσων αναγκών και στη δημιουργία της βάσης για τη μακροπρόθεσμη ένταξη.

Παραδείγματα από το Σχέδιο Δράσης περιλαμβάνουν:

- **Μαθήματα Ελληνικής Γλώσσας** (1.1.1 & 1.1.2): Η παροχή δωρεάν δια ζώσης και διαδικτυακής εκπαίδευσης στη γλώσσα (A1, A2, B1, B2) με πιστοποίηση διασφαλίζει ότι οι μετανάστες μπορούν να επικοινωνούν αποτελεσματικά και να συνεργάζονται με τους θεσμούς από την αρχή.
- **Βασικές Ψηφιακές Δεξιότητες** (1.1.3): Η έγκαιρη απόκτηση ψηφιακής παιδείας επιτρέπει στους μετανάστες να έχουν πρόσβαση σε υπηρεσίες, να υποβάλλουν αιτήσεις για θέσεις εργασίας και να χρησιμοποιούν διαδικτυακές πλατφόρμες απαραίτητες για την ένταξη.
- **Αξιολογήσεις Ευπάθειας** (3.1.1): Η έγκαιρη ταυτοποίηση ευάλωτων ομάδων διασφαλίζει την έγκαιρη παραπομπή σε κατάλληλη υποστήριξη και υπηρεσίες υγειονομικής περίθαλψης. Η Εξειδικευμένη Θεραπεία και Φιλοξενία για Ευάλωτους Μετανάστες αποτρέπει περαιτέρω βλάβη και περιθωριοποίηση.
- **Εκστρατείες για Σεξουαλικά Μεταδιδόμενα Νοσήματα και Οικογενειακό Προγραμματισμό** (3.2.1): Η έγκαιρη εκπαίδευση για την υγεία βοηθά στη μείωση των κινδύνων, υποστηρίζει την ευεξία και εφοδιάζει τους μετανάστες με κρίσιμες γνώσεις αναπαραγωγικής υγείας.
- **Μαθήματα Πολιτισμικού Προσανατολισμού** (1.5.1): Οι εισαγωγικές συνεδρίες σχετικά με τους κοινωνικούς κανόνες, τους νόμους και την καθημερινή ζωή ενισχύουν την εξοικείωση και την εμπιστοσύνη με τις κοινότητες υποδοχής.
- **Βοήθεια Στέγασης** (1.6.3 – μοντέλο HELIOS+): Οι προσωρινές επιδοτήσεις ενοικίου και η πρακτική υποστήριξη βοηθούν τους μετανάστες να μεταβούν γρήγορα από τα κέντρα υποδοχής σε ανεξάρτητη διαβίωση.
- **Υπηρεσίες Μεταφοράς** (1.7.2): Η άμεση πρόσβαση σε μεταφορικά μέσα μειώνει την απομόνωση και επιτρέπει στους μετανάστες να φτάσουν σε εγκαταστάσεις απασχόλησης, εκπαίδευσης και υγειονομικής περίθαλψης.

Αυτά τα μέτρα είναι **επείγοντα** επειδή ανταποκρίνονται σε άμεσα εμπόδια —γλώσσα, στέγαση, υγειονομική περίθαλψη, κινητικότητα— εάν δεν αντιμετωπιστούν, ενέχουν τον κίνδυνο να οδηγήσουν σε περιθωριοποίηση. Επιτρέποντας στους μετανάστες να καλύψουν τις βασικές τους ανάγκες, θέτουν τις βάσεις για βιώσιμη συμμετοχή στην κοινωνία.

2.2 Μακροπρόθεσμη Ένταξη

Τα μέτρα μακροπρόθεσμης ένταξης είναι πολιτικές, προγράμματα και παρεμβάσεις που εκτείνονται πέραν της άμεσης υποστήριξης εγκατάστασης και αποσκοπούν στη διασφάλιση της βιώσιμης συμμετοχής των μεταναστών στην οικονομική, κοινωνική, πολιτιστική και πολιτική ζωή των κοινωνιών υποδοχής. Σε αντίθεση με τις δράσεις έγκαιρης ένταξης—οι οποίες επικεντρώνονται σε επείγουσες ανάγκες όπως η στέγαση, η γλώσσα και οι βασικές υπηρεσίες—τα μακροπρόθεσμα μέτρα χτίζουν δρόμους για σταθερότητα, ενδυνάμωση και ίσες ευκαιρίες. Περιλαμβάνουν πρόσβαση στην εκπαίδευση και την κατάρτιση, αναγνώριση προσόντων, ευκαιρίες απασχόλησης και επιχειρηματικότητας, συμμετοχή στα κοινά, μεταρρυθμίσεις πολιτικής και νομικές, και

συμπερίληψη μέσω του πολιτισμού και της κοινοτικής ζωής. Αυτά τα μέτρα έχουν σχεδιαστεί όχι μόνο για να βοηθήσουν τους μετανάστες να προσαρμοστούν, αλλά και για να ενισχύσουν την ενεργό συμβολή τους στην κοινωνία με την πάροδο του χρόνου.

Τα μέτρα μακροπρόθεσμης ένταξης είναι απαραίτητα αφού καθορίζουν τη μετάβαση των μεταναστών από την εξάρτηση στην ανεξαρτησία και από την περιθωριοποίηση στην πλήρη συμμετοχή. Η βιώσιμη πρόσβαση σε ποιοτική εκπαίδευση, θέσεις εργασίας ευθυγραμμισμένες με τις δεξιότητες και αναγνώριση επαγγελματικών προσόντων επιτρέπει στους μετανάστες να χτίσουν σταδιοδρομίες, να υποστηρίξουν τις οικογένειές τους και να συμβάλουν στην οικονομική ανάπτυξη της χώρας υποδοχής. Τα μαθήματα Πολιτικής Αγωγής, οι πολιτικές κατά των διακρίσεων και οι ευκαιρίες στον αθλητισμό και τον πολιτισμό ενισχύουν την κοινωνική συνοχή και μειώνουν τον κίνδυνο αποκλεισμού ή περιθωριοποιημένων κοινοτήτων. Η νομική και πολιτική εναρμόνιση διασφαλίζει ότι τα δικαιώματα και οι υποχρεώσεις είναι ισορροπημένα, δημιουργώντας ένα δίκαιο και διαφανές περιβάλλον τόσο για τους μετανάστες όσο και για τους πληθυσμούς υποδοχής. Το σημαντικότερο είναι ότι τα μακροπρόθεσμα μέτρα προωθούν την αμοιβαία κατανόηση, την εμπιστοσύνη και την κοινή ευθύνη, θέτοντας τα θεμέλια για ανθεκτικές, διαφορετικές και συμπεριληπτικές κοινωνίες. Επενδύοντας σε αυτά τα μέτρα, τα κράτη δεν ενδυναμώνουν μόνο τους μετανάστες για να ευημερήσουν, αλλά ενισχύουν επίσης τον δικό τους κοινωνικό ιστό και την οικονομική τους ανταγωνιστικότητα μακροπρόθεσμα.

Τα μέτρα μακροπρόθεσμης ένταξης βασίζονται σε έγκαιρες παρεμβάσεις και επικεντρώνονται στη βιώσιμη κοινωνικοοικονομική συμμετοχή, την ενδυνάμωση και τις ίσες ευκαιρίες. Έχουν σχεδιαστεί για να διασφαλίσουν ότι οι μετανάστες όχι μόνο προσαρμόζονται, αλλά διαπρέπουν και συμβάλλουν στις κοινότητες υποδοχής με την πάροδο του χρόνου.

Παραδείγματα από το Σχέδιο Δράσης περιλαμβάνουν:

- **Πλατφόρμα Απασχόλησης & Κατάρτισης (1.2.1):** Ένα ψηφιακό εργαλείο που αντιστοιχεί τις δεξιότητες στις ανάγκες της αγοράς εργασίας διασφαλίζει τη συνεχή πρόσβαση σε θέσεις εργασίας και ευκαιρίες αναβάθμισης δεξιοτήτων.
- **Αξιολόγηση και Πιστοποίηση Προσόντων (1.2.13):** Με την επίσημη αναγνώριση των δεξιοτήτων και της εμπειρογνομosύνης τους, ενεργοποιείται η πρόσβαση σε καλύτερες ευκαιρίες απασχόλησης, προωθώντας την επαγγελματική εξέλιξη και διευκολύνοντας την πλήρη συμμετοχή τους στην οικονομία και την κοινωνία της χώρας υποδοχής.
- **Επαγγελματική Κατάρτιση και Αναβάθμιση Δεξιοτήτων (1.2.8):** Η τομεακή κατάρτιση δημιουργεί σαφείς επαγγελματικούς δρόμους και αντιμετωπίζει τις μελλοντικές ανάγκες της αγοράς εργασίας.
- **Καταρτίσεις (1.2.12):** Ο εφοδιασμός ασυνόδευτων ανηλίκων με τυπική εκπαίδευση και εξατομικευμένα σχέδια ενισχύει τη δια βίου μάθηση και την κινητικότητα.
- **Κατάρτιση Εκπαιδευτικού Προσωπικού (1.2.14 & 1.2.15):** Η οικοδόμηση ικανότητας των εκπαιδευτικών στην αντιμετώπιση διαφορετικών πολιτισμών και στην καταπολέμηση των διακρίσεων διασφαλίζει συμπεριληπτικά εκπαιδευτικά περιβάλλοντα για τις μελλοντικές γενιές.
- **Δεξιότητες Πράσινης Οικονομίας (1.2.16):** Η προετοιμασία των μεταναστών για τους αναδυόμενους οικονομικούς τομείς υποστηρίζει τη μακροπρόθεσμη απασχολησιμότητά τους και τη συμβολή τους στη βιώσιμη ανάπτυξη.

- **Γνώση & Δεξιότητες Επιχειρηματικότητας** (1.2.17): Η δυνατότητα στους μετανάστες να ιδρύσουν επιχειρήσεις ενισχύει την ανεξαρτησία, την οικονομική ανθεκτικότητα και την καινοτομία.
- **Μικροοικονομικό Μοντέλο** (1.3.1): Τα προνοητικά εργαλεία για την ευθυγράμμιση της κατάρτισης με τις ανάγκες της αγοράς εργασίας ενισχύουν την ένταξη σε όλες τις γενιές.
- **Πολιτική (Κοινωνική) Κατάρτιση** (1.4.3): Προωθεί τη μακροπρόθεσμη συμμετοχή στη δημοκρατική, πολιτιστική και πολιτική ζωή.
- **Μελέτη για τον Διαχωρισμό και τη Διασπορά** (1.6.2): Παρέχει λύσεις βασισμένες σε στοιχεία για βιώσιμη αστική συμπερίληψη και ποικίλες γειτονιές.
- **Νομικές και Πολιτικές Μεταρρυθμίσεις** (4.2.1 & 4.2.2): Διασφαλίζουν ότι τα θεσμικά πλαίσια εξελίσσονται για να υποστηρίξουν ίσα δικαιώματα και μακροπρόθεσμα αποτελέσματα ένταξης.

Αυτά τα μέτρα ενισχύουν τη βιώσιμη ένταξη ευθυγραμμίζοντας τις δυνατότητες των μεταναστών με τους εθνικούς στόχους ανάπτυξης, ενισχύοντας την κοινωνική συνοχή και διασφαλίζοντας την ίση συμμετοχή στην κοινωνία. Επεκτείνονται πέραν των άμεσων αναγκών εγκατάστασης και προσανατολίζονται προς την πλήρη πολιτική, οικονομική και πολιτιστική ένταξη.

3. Στρατηγικοί Στόχοι και Στρατηγικές Επιδιώξεις

Η **Στρατηγική Ένταξης Μεταναστών** είναι δομημένη γύρω από έναν αριθμό στρατηγικών στόχων που είναι στενά συνδεδεμένοι και αλληλεξαρτώμενοι, απαιτώντας επομένως μια **ολιστική προσέγγιση**. Παρακάτω, περιγράφεται κάθε στρατηγικός στόχος μαζί με το Στρατηγικό του Πλαίσιο, την περιγραφή της ξεχωριστής δράσης και τη λογική της, και το αναμενόμενο αποτέλεσμα.

3.1 Στόχος Στρατηγικής 1: Προώθηση της κοινωνικοοικονομικής ένταξης των μεταναστών με την εξασφάλιση ισότιμης πρόσβασης στην εκπαίδευση, την απασχόληση και τις κοινωνικές υπηρεσίες και την προώθηση της ένταξης, της συμμετοχής και των πολιτιστικών ανταλλαγών στις κοινωνίες υποδοχής

Στρατηγικό Πλαίσιο

Αυτός ο στόχος αποσκοπεί στην ενδυνάμωση των μεταναστών να συμμετέχουν πλήρως στην κοινωνική και οικονομική ζωή της χώρας με την άρση των διαρθρωτικών εμποδίων, τη διευκόλυνση της πρόσβασης σε πληροφορίες για την πλοήγηση στη χώρα υποδοχής, την ενίσχυση των ευκαιριών και την οικοδόμηση συμπεριληπτικών κοινοτήτων. Οι μετανάστες ενδυναμώνονται να συμμετέχουν στην αγορά εργασίας,

την εκπαίδευση, τη στέγαση και την κοινωνική ζωή υπό ίσους όρους με τους ντόπιους. Οι κοινωνίες υποδοχής επωφελούνται έτσι από μεγαλύτερη κοινωνική συνοχή, μειωμένο αποκλεισμό και εμπλουτισμένη πολιτιστική ανταλλαγή, συμβάλλοντας στην εθνική οικονομική ανάπτυξη και την κοινωνική σταθερότητα. Η κοινωνικοοικονομική ένταξη επιδιώκει να ξεκινήσει/ενισχύσει μια αμφίδρομη διαδικασία μέσω της οποίας οι μετανάστες γίνονται αποδεκτοί και συμμετέχουν στην κοινωνική και πολιτιστική ζωή της κοινότητας υποδοχής και της χώρας υποδοχής. Για την επίτευξη αυτού του στόχου, η στρατηγική δομείται γύρω από επτά αλληλένδετους αντικειμενικούς σκοπούς:

Στρατηγική Επιδίωξη 1: Εκμάθηση Ελληνικής Γλώσσας και Βασικές Ψηφιακές Δεξιότητες

Δράση 1.1.1 Η δράση αυτή, αποσκοπεί στην **επάρκεια στην Ελληνική γλώσσα** μεταξύ των μεταναστών, προσφέροντας πιστοποιημένα μαθήματα γλώσσας από επίπεδο A1 έως B2. Αυτό το μέτρο έγκαιρης ένταξης ξεκινά στα κέντρα φιλοξενίας στην Κοφίνου και τις Λίμνες για να διευκολυνθεί καλύτερα η ομαλή μετάβαση των μεταναστών στην κοινωνία υποδοχής και να τους εφοδιάσει με γλωσσικές δεξιότητες από νωρίς μετά την άφιξή τους.

Δράση 1.1.2 Η επίτευξη των επιπέδων επάρκειας A1, A2, B1 και B2 στα Ελληνικά πέραν των κέντρων φιλοξενίας επικεντρώνεται στη διευκόλυνση της **εκμάθησης γλώσσας** ως ακρογωνιαίου λίθου της κοινωνικής και οικονομικής ένταξης για τους μετανάστες. Με την προσφορά **δωρεάν μαθημάτων Ελληνικής γλώσσας** σε όλα τα επίπεδα, που παρέχονται τόσο δια ζώσης όσο και διαδικτυακά, η δράση διασφαλίζει την προσβασιμότητα για συμμετέχοντες με ποικίλα προγράμματα και δεσμεύσεις. Τα δομημένα μαθήματα, σε συνδυασμό με εξετάσεις και **επίσημη πιστοποίηση παρακολούθησης**, παρέχουν στους εκπαιδευόμενους απτή αναγνώριση των γλωσσικών τους δεξιοτήτων, ενισχύοντας την απασχολησιμότητα, τη συμμετοχή στην εκπαίδευση και την καθημερινή επικοινωνία εντός των κοινοτήτων υποδοχής. Εφοδιάζοντας τους μετανάστες με λειτουργικές και προηγμένες γλωσσικές ικανότητες, αυτή η πρωτοβουλία ενισχύει την ικανότητά τους να συμμετέχουν με αυτοπεποίθηση στην κοινωνική, πολιτική και επαγγελματική ζωή, ενισχύοντας τη συμπερίληψη, την ανεξαρτησία και τη μακροπρόθεσμη ένταξη.

Δράση 1.1.3 Αυτή η δράση αποσκοπεί στο να σχεδιάσει και να προσφέρει **προγράμματα κατάρτισης σε βασικές ψηφιακές δεξιότητες** σε διάφορα επίπεδα επάρκειας, διασφαλίζοντας ότι όλοι οι μετανάστες—ανεξάρτητα από το σημείο εκκίνησής τους—μπορούν να έχουν πρόσβαση σε κατάλληλους μαθησιακούς δρόμους. Εφοδιάζοντας τους μετανάστες με τις ψηφιακές ικανότητες που απαιτούνται για τη συμμετοχή στην εκπαίδευση, την απασχόληση και τις δημόσιες υπηρεσίες, η δράση αίρει τα εμπόδια στην ένταξη και επιτρέπει την πλήρη συμπερίληψή τους σε μια ολοένα και πιο ψηφιακή κοινωνία.

Δράση 1.1.4 Το επίκεντρο της δράσης **Κατάρτισης Εκπαιδευτών (Training of Trainers-ToT)**, είναι η παροχή συμπεριληπτικής κατάρτισης σε ψηφιακές δεξιότητες προκειμένου να ενισχυθεί η ικανότητα των βασικών φορέων—δημόσιες αρχές, οργανώσεις υπό την ηγεσία μεταναστών, εκπαιδευτές και πάροχοι υπηρεσιών ένταξης—στον εφοδιασμό των μεταναστών με τις ψηφιακές ικανότητες που είναι απαραίτητες για την ένταξη στη σημερινή κοινωνία της γνώσης. Μέσω ενός δομημένου προγράμματος ToT στην Κύπρο, οι συμμετέχοντες θα εκπαιδευτούν στην εφαρμογή πολιτιστικά ευαίσθητων και επικεντρωμένων στον εκπαιδευόμενο μεθοδολογιών που αντιμετωπίζουν τις διαφορετικές ανάγκες και τα υπόβαθρα των μεταναστών

εκπαιδευόμενων. Προωθώντας συμπεριληπτικές προσεγγίσεις διδασκαλίας και προσαρμόζοντας την ψηφιακή κατάρτιση σε διάφορα επίπεδα γραμματισμού, η δράση διασφαλίζει ότι η εκπαίδευση σε ψηφιακές δεξιότητες είναι προσβάσιμη, σχετική και ενδυναμωτική. Αυτή η πρωτοβουλία όχι μόνο χτίζει βιώσιμη ικανότητα κατάρτισης εντός των θεσμών και των κοινοτήτων, αλλά επιτρέπει επίσης στους μετανάστες να πλοηγούνται με αυτοπεποίθηση στις ψηφιακές πλατφόρμες, να έχουν πρόσβαση σε υπηρεσίες, να επιδιώκουν την εκπαίδευση και να συμμετέχουν στην αγορά εργασίας, προωθώντας έτσι τη συνολική τους ένταξη και κοινωνική συμπερίληψη.

Στρατηγική Επιδίωξη 2: Ευκαιρίες Απασχόλησης και Κατάρτισης

Δράση 1.2.1 Η στρατηγική επικεντρώνεται στη διεύρυνση των ευκαιριών απασχόλησης και κατάρτισης. Αυτό περιλαμβάνει τη **δημιουργία μιας ψηφιακής Πλατφόρμας Απασχόλησης και Κατάρτισης** με την αναβάθμιση του υφιστάμενου Πληροφοριακού Συστήματος που λειτουργεί η Δημόσια Υπηρεσία Απασχόλησης του Τμήματος Εργασίας. Η αναβάθμιση θα επιδιώξει να αντιστοιχίσει τις δεξιότητες με τη ζήτηση της αγοράς εργασίας, παράλληλα με προγράμματα για αναβάθμιση δεξιοτήτων (upskilling) και επανεκπαίδευση (reskilling), τόσο για τις παρούσες όσο και για τις μελλοντικές απαιτήσεις.

Δράση 1.2.2 Οι **Δράσεις Πληροφόρησης και Δημοσιότητας για την Πλατφόρμα Απασχόλησης και Κατάρτισης** επικεντρώνονται στην ευαισθητοποίηση μεταξύ των άνεργων υπηκόων τρίτων χωρών (ΥΤΧ) σχετικά με τις υπηρεσίες και τις ευκαιρίες που είναι διαθέσιμες μέσω του Τμήματος Εργασίας. Αυτές οι δράσεις στοχεύουν στην παροχή σαφών και προσβάσιμων πληροφοριών που ενθαρρύνουν τους ΥΤΧ να συνεργαστούν με τη Δημόσια Υπηρεσία Απασχόλησης (ΔΥΑ) για καθοδήγηση, υποστήριξη αναζήτησης εργασίας και κατάρτιση. Προωθώντας τη χρήση της Πλατφόρμας Απασχόλησης και Κατάρτισης, η πρωτοβουλία βοηθά τους μετανάστες να χτίσουν τις δεξιότητες που απαιτούνται για να πλοηγηθούν αποτελεσματικά στην αγορά εργασίας, να αποκτήσουν πρόσβαση σε ευκαιρίες απασχόλησης και να ενισχύσουν την απασχολησιμότητά τους, ενώ παράλληλα ενισχύει τη μεγαλύτερη συμπερίληψη στο εργατικό δυναμικό της χώρας υποδοχής.

Δράση 1.2.3 Η στρατηγική υιοθετεί την **πλατφόρμα HelpRefugeesWork** της Ύπατης Αρμοστείας του ΟΗΕ για τους Πρόσφυγες (UNHCR) ως ένα από τα κύρια εργαλεία για τη διευκόλυνση της πρόσβασης των προσφύγων και των μεταναστών στην απασχόληση. Η πλατφόρμα είναι ήδη πλήρως λειτουργική, ευρέως προσβάσιμη και αναγνωρισμένη ως ευρωπαϊκή καλή πρακτική. Ο προηγμένος αλγόριθμος αντιστοίχισης δεξιοτήτων και η φιλική προς τον χρήστη διεπαφή αντιμετωπίζουν άμεσα βασικές ελλείψεις άλλων πλατφορμών, συμπεριλαμβανομένης της περιορισμένης ορατότητας κενών θέσεων και της απουσίας αποτελεσματικών εργαλείων αντιστοίχισης. Η αξιοποίηση του HelpRefugeesWork θα ενισχύσει επομένως τους δρόμους απασχόλησης και θα βελτιώσει τα αποτελέσματα ένταξης στην αγορά εργασίας.

Δράση 1.2.4 Αυτή η δράση διασφαλίζει ότι η αναβαθμισμένη Πλατφόρμα Απασχόλησης και Κατάρτισης είναι προσβάσιμη και χρησιμοποιήσιμη από όλους τους μετανάστες. Πέρα από την παροχή ψηφιακών εργαλείων, θα καθιερώσει και θα διατηρήσει ένα **υποστηρικτικό οικοσύστημα** που προσφέρει συμπληρωματικές υπηρεσίες όπως συμβουλευτική σταδιοδρομίας, καθοδήγηση (mentoring), προετοιμασία για συνεντεύξεις εργασίας και δημιουργία βιογραφικού κ.λπ. Αυτά τα μέτρα υποστήριξης θα βοηθήσουν τους μετανάστες να πλοηγηθούν στην πλατφόρμα με αυτοπεποίθηση,

να κατανοήσουν τις απαιτήσεις εργασίας και να αντιστοιχίσουν τις δεξιότητές τους με τις ευκαιρίες της αγοράς εργασίας. Με την αντιμετώπιση εμποδίων όπως η περιορισμένη ψηφιακή παιδεία ή η έλλειψη εξοικείωσης με τα συστήματα απασχόλησης, η δράση εγγυάται ότι τα οφέλη της πλατφόρμας είναι **συμπεριληπτικά** και φτάνουν ακόμη και στις πιο ευάλωτες ομάδες. Με τον τρόπο αυτό, δημιουργεί ένα περιβάλλον που όχι μόνο συνδέει τους μετανάστες με ευκαιρίες απασχόλησης, αλλά και τους **ενδυναμώνει** να αναλάβουν προορατικά βήματα προς τη μακροπρόθεσμη επαγγελματική εξέλιξη και την κοινωνικοοικονομική ένταξη. Επίσης, τους εφοδιάζει με βασικές πληροφορίες για το εργατικό δυναμικό και τη λειτουργία της αγοράς εργασίας.

Δράση 1.2.5 Το έργο αυτονομίας Κοφίνου της UNHCR αποσκοπεί στην ενίσχυση της **ομαλής μετάβασης** από το Κέντρο Υποδοχής Κοφίνου στην κοινότητα μέσω ενός Συνεργάτη Ανώτερης Προστασίας πλήρους απασχόλησης που αναπτύσσεται επιτόπου. Ο ρόλος επικεντρώνεται στην έγκαιρη ταυτοποίηση των δεξιοτήτων, των αναγκών και των ικανοτήτων των κατοίκων, την ανάπτυξη **εξατομικευμένων σχεδίων αυτονομίας**, και τη στοχευμένη **συμβουλευτική** για την εκπαίδευση, την κατάρτιση, τη στέγαση και τους δρόμους απασχόλησης. Με την απευθείας διασύνδεση με εργοδότες, ιδιοκτήτες και επαγγελματικά ιδρύματα, ο επιτόπιος συνεργάτης διευκολύνει την πρόσβαση σε θέσεις εργασίας, οργανώνει ανοικτές ημέρες εργοδοτών, υποστηρίζει την αναζήτηση στέγασης και καθοδηγεί τους κατοίκους μέσω της αναγνώρισης διπλωμάτων, των αιτήσεων σε πανεπιστήμια και της επαγγελματικής εγγραφής. Η UNHCR ενισχύει επίσης τον **συντονισμό** μεταξύ ΜΚΟ, κρατικών υπηρεσιών και της διοίκησης του κέντρου, διασφαλίζοντας συνεκτικές παρεμβάσεις και έγκαιρη ταυτοποίηση κενών. Ένας ειδικός πίνακας παρακολούθησης συνδέει τα προφίλ των κατοίκων με τα αποτελέσματα, παρέχοντας στοιχεία που ενημερώνουν τον σχεδιασμό του προγράμματος και υποστηρίζουν την κλιμάκωση αυτού του μοντέλου σε όλες τις εγκαταστάσεις υποδοχής.

Δράση 1.2.6 Συγκεκριμένα μέτρα υποστήριξης **για γυναίκες με παιδιά** θα εισαχθούν επίσης μέσω των Τοπικών Αρχών. Αυτή η δράση παρέχει **απογευματινές υπηρεσίες φροντίδας παιδιών** στις γυναίκες για να επιτρέψει στις μητέρες να συμμετάσχουν σε προγράμματα κατάρτισης για αναβάθμιση δεξιοτήτων ή επανεκπαίδευση, να έχουν πρόσβαση σε ευκαιρίες απασχόλησης ή να εγγραφούν σε μαθήματα Ελληνικής γλώσσας, διευκολύνοντας έτσι την κοινωνική και οικονομική τους ένταξη.

Δράση 1.2.7 Στο πλαίσιο αυτής της δράσης, δίνεται έμφαση στην ένταξη μέσω μιας ολιστικής, ευαίσθητης ως προς το φύλο και συμμετοχικής προσέγγισης για την **ενδυνάμωση των μεταναστριών** σε όλη την Κύπρο. Η δράση βασίζεται στην **καθοδήγηση από ομοτίμους (peer mentorship)** ως πρακτικό εργαλείο και συμβολική γέφυρα μεταξύ των μεταναστριών και των κοινοτήτων υποδοχής, αναγνωρίζοντας τη σημασία των κοινών εμπειριών ζωής στην ενίσχυση της εμπιστοσύνης και της ανθεκτικότητας. Μέσω ενός συνδυασμού δράσεων όπως στοχευμένες διαβουλεύσεις και έρευνες, οι δράσεις στοχεύουν στην ένταξη των μεταναστριών και στην αντιμετώπιση προκλήσεων όπως τα κενά στη φροντίδα παιδιών και τα εμπόδια στην απασχόληση.

Δράση 1.2.8 Η ανάπτυξη **Καταρτίσεων (Αναβάθμιση/Επανεκπαίδευση Δεξιοτήτων)** επιδιώκει να ενισχύσει την απασχολησιμότητα και τη μακροπρόθεσμη κοινωνικοοικονομική ένταξη των μεταναστών παρέχοντας δομημένες ευκαιρίες για κατάρτιση, ανάπτυξη δεξιοτήτων και επαγγελματική εξέλιξη. Παρεχόμενη σε συνεργασία με δημόσιους και ιδιωτικούς οργανισμούς, η προσφορά κατάρτισης θα καλύψει πιστοποιημένα μαθήματα στην Ελληνική γλώσσα και τον ψηφιακό

γραμματισμό, την επιχειρηματικότητα και άλλες επαγγελματικές δεξιότητες που αντιστοιχούν στις τρέχουσες και μελλοντικές ανάγκες της αγοράς εργασίας. Ο γενικός στόχος είναι να υποστηριχθεί κάθε μεμονωμένος μετανάστης στην ανάπτυξη ενός σαφούς επαγγελματικού δρόμου που ευθυγραμμίζει τις δεξιότητες, τα ενδιαφέροντα και τις φιλοδοξίες του με τις οικονομικές ευκαιρίες στη χώρα. Μέσω αυτής της δράσης, οι μετανάστες όλων των ηλικιών θα είναι καλύτερα προετοιμασμένοι να εισέλθουν στην αγορά εργασίας, να μειώσουν την εξάρτηση από την πρόνοια και να συμβάλουν ενεργά στην οικονομία, γεγονός που αναπόφευκτα θα οδηγήσει στην αύξηση του οικονομικού και κοινωνικού τους επιπέδου διαβίωσης.

Δράση 1.2.9 Τα Προγράμματα Κατάρτισης για την ένταξη των ανέργων και των οικονομικά ανενεργών στην απασχόληση δίνουν προτεραιότητα σε ολοκληρωμένες πρωτοβουλίες κατάρτισης με στόχο την ενίσχυση της απασχολησιμότητας και τη μείωση της ανεργίας μεταξύ των μεταναστών και άλλων ατόμων που αναζητούν εργασία. Συγκεντρώνει ένα ευρύ φάσμα προγραμμάτων—συμπεριλαμβανομένου του Σχεδίου Στελέχωσης Επιχειρήσεων για Αποφοίτους Ανώτατης Εκπαίδευσης, προγραμμάτων κατάρτισης για τους μακροχρόνια ανέργους, γενικών και πολυεπιχειρησιακών προγραμμάτων κατάρτισης, και εξειδικευμένων μαθημάτων που χρηματοδοτούνται μέσω του Μηχανισμού Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας (MAA) που επικεντρώνονται σε ψηφιακές, πράσινες, γαλάζιες οικονομίες και δεξιότητες επιχειρηματικότητας. Πρόσθετες πρωτοβουλίες στοχεύουν σε νέους που δεν βρίσκονται σε εκπαίδευση, απασχόληση ή κατάρτιση (NEETs), καθώς και σε ένα νέο Σχέδιο Κατάρτισης για Νέους σε Επιχειρήσεις. Συλλογικά, αυτά τα προγράμματα διευρύνουν την πρόσβαση σε ευκαιρίες αναβάθμισης δεξιοτήτων, ενισχύουν την ετοιμότητα για την αγορά εργασίας και υποστηρίζουν ομαλότερους δρόμους προς τη βιώσιμη απασχόληση.

Δράση 1.2.10 Η δράση Προγράμματα Κατάρτισης για τη Δια Βίου Μάθηση των Εργοδοτούμενων προωθεί τη συνεχή αναβάθμιση δεξιοτήτων και επανεκπαίδευση των εργοδοτούμενων, με έντονη εστίαση σε τομείς που επιδεικνύουν υψηλό δυναμικό ανάπτυξης. Συγκεντρώνει ένα ευρύ φάσμα ευκαιριών δια βίου μάθησης, συμπεριλαμβανομένων προγραμμάτων κατάρτισης εντός μιας εταιρείας και πολυεπιχειρησιακών προγραμμάτων κατάρτισης στην Κύπρο και στο εξωτερικό, συνεχιζόμενης κατάρτισης για συνδικαλιστικά στελέχη, και νέων πρωτοβουλιών που χρησιμοποιούν εναλλακτικές μορφές μάθησης και υποστηρίζουν την **αναδυόμενη «ασημένια» οικονομία**. Συμπληρωματικά σε αυτά, εξειδικευμένα προγράμματα που χρηματοδοτούνται μέσω του Μηχανισμού Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας (MAA) ενισχύουν τις ψηφιακές ικανότητες των εργοδοτούμενων και ενδυναμώνουν τις γνώσεις και τις δεξιότητές τους στην **πράσινη και γαλάζια οικονομία**. Συλλογικά, αυτά τα μέτρα διασφαλίζουν ότι το εργατικό δυναμικό—μεταναστών και τοπικών—παραμένει προσαρμόσιμο, ανταγωνιστικό και καλά εξοπλισμένο για μια ταχέως εξελισσόμενη αγορά εργασίας.

Δράση 1.2.11 Η δράση για την παροχή Προγραμμάτων Κατάρτισης για την Ενθάρρυνση της Δια Βίου Μάθησης προωθεί μια κουλτούρα συνεχούς μάθησης υποστηρίζοντας τα άτομα—τόσο τους εργοδοτούμενους όσο και τους ανέργους—να αναβαθμίζουν περιοδικά τις γνώσεις και τις δεξιότητές τους καθ' όλη τη διάρκεια της εργασιακής τους ζωής. Κεντρικό στοιχείο αυτής της προσέγγισης είναι η πιλοτική εισαγωγή των Ατομικών Λογαριασμών Μάθησης (ILAs), οι οποίοι παρέχουν στους επιλέξιμους συμμετέχοντες πιστώσεις κατάρτισης που μπορούν να χρησιμοποιηθούν για πρόσβαση σε διαπιστευμένα προγράμματα εκπαίδευσης και ανάπτυξης δεξιοτήτων. Με την ενδυνάμωση των ατόμων να επιλέγουν ευκαιρίες μάθησης που ταιριάζουν στις

φιλοδοξίες και τις ανάγκες της αγοράς εργασίας, το σχέδιο ενισχύει την απασχολησιμότητα, ενισχύει την προσαρμοστικότητα και υποστηρίζει τη μακροπρόθεσμη ένταξη σε μια δυναμική και εξελισσόμενη οικονομία.

Δράση 1.2.12 Ιδιαίτερη έμφαση δίνεται στις **ασυνόδευτων ανηλίκων**, των οποίων η ένταξη απαιτεί μια εξατομικευμένη και κατάλληλη για την ηλικία προσέγγιση. Σε συνεργασία με το Υπουργείο Παιδείας, Αθλητισμού και Νεολαίας (ΥΠΑΝ), θα αναπτυχθούν εξατομικευμένοι οδικοί χάρτες για κάθε ανήλικο, λαμβάνοντας υπόψη την ηλικία, το εκπαιδευτικό υπόβαθρο, τα προσωπικά ενδιαφέροντα και τις ευκαιρίες που είναι διαθέσιμες στο τοπικό τους περιβάλλον. Παράλληλα με την τυπική εκπαίδευση ή την επαγγελματική κατάρτιση, οι ανήλικοι θα συμμετέχουν σε εξωσχολικά εργαστήρια σχεδιασμένα για την οικοδόμηση δεξιοτήτων ζωής, όπως η υγιεινή, η διατροφή, η ποιότητα των τροφίμων και η εκπαίδευση για την υγεία. Θα παρέχονται επίσης συνεδρίες επαγγελματικού προσανατολισμού και συμβουλευτικής σταδιοδρομίας, ιδιαίτερα εντός των Δομών Ημι-Ανεξάρτητης Διαβίωσης (SILs), για να τους καθοδηγήσουν στη λήψη τεκμηριωμένων αποφάσεων για το μέλλον τους. Αυτή η στοχευμένη υποστήριξη για τους ασυνόδευτους ανήλικους θα βοηθήσει στην πρόληψη του κοινωνικού αποκλεισμού, στην προώθηση της αυτονομίας και στην ενίσχυση της ομαλότερης μετάβασης στην ενηλικίωση και την ανεξάρτητη διαβίωση.

Δράση 1.2.13 Η **Αξιολόγηση και Πιστοποίηση Επαγγελματικών Προσόντων** ενισχύει την πρόσβαση των μεταναστών στην αγορά εργασίας διασφαλίζοντας την επίσημη αξιολόγηση και πιστοποίηση των επαγγελματικών τους δεξιοτήτων μέσω του Συστήματος Επαγγελματικών Προσόντων (ΣΕΠ). Το σύστημα αξιολογεί τις πρακτικές ικανότητες των υποψηφίων σε σχέση με αναγνωρισμένα επαγγελματικά πρότυπα, επιτρέποντάς τους να αποκτήσουν πιστοποιημένα προσόντα που είναι έγκυρα σε όλους τους τομείς. Με την παροχή ενός σαφούς και αξιόπιστου δρόμου για την αναγνώριση δεξιοτήτων που αποκτήθηκαν στο εξωτερικό ή μέσω εργασιακής εμπειρίας, το ΣΕΠ ενισχύει την απασχολησιμότητα, υποστηρίζει την επαγγελματική εξέλιξη και διευκολύνει την ομαλότερη ένταξη στο εθνικό εργατικό δυναμικό.

Δράση 1.2.14 Η **κατάρτιση εκπαιδευτικού προσωπικού στην αντιμετώπιση διαφορετικών πολιτισμών και στην πολυγλωσσία** αποσκοπεί στον εφοδιασμό των εκπαιδευτικών με τις δεξιότητες και τα εργαλεία που απαιτούνται για την αποτελεσματική διαχείριση διαφορετικών τάξεων και την ενίσχυση συμπεριληπτικών μαθησιακών περιβαλλόντων. Μέσω εξειδικευμένης κατάρτισης, οι εκπαιδευτικοί θα αναπτύξουν ικανότητες στη διαπολιτισμική επικοινωνία, τη διαχείριση πολυγλωσσικών τάξεων και την πολιτιστικά ευαίσθητη παιδαγωγική, επιτρέποντάς τους να υποστηρίζουν καλύτερα τις ακαδημαϊκές και κοινωνικές ανάγκες των μαθητών μεταναστών. Ενισχύοντας την ικανότητα των εκπαιδευτικών να αντιμετωπίζουν τη γλωσσική ποικιλομορφία και τις πολιτιστικές διαφορές ως πλεονεκτήματα και όχι ως εμπόδια, η δράση προωθεί την ισότητα στην εκπαίδευση και ενισχύει τη συνολική συνοχή της τάξης. Αυτή η προσέγγιση όχι μόνο βελτιώνει τα μαθησιακά αποτελέσματα για τα παιδιά μεταναστών, αλλά εμπλουτίζει επίσης την εκπαιδευτική εμπειρία όλων των μαθητών, συμβάλλοντας σε πιο συμπεριληπτικά σχολεία και κοινωνίες όπου η ποικιλομορφία γίνεται αποδεκτή ως πηγή δύναμης.

Δράση 1.2.15 Η **κατάρτιση εκπαιδευτικού προσωπικού και επαγγελματιών της εκπαίδευσης για τον εντοπισμό και καταπολέμηση των διακρίσεων στα σχολεία** επικεντρώνεται στην οικοδόμηση της ικανότητας των εκπαιδευτικών και των συμβούλων να εντοπίζουν τις διακριτικές συμπεριφορές, να εφαρμόζουν κατάλληλες παρεμβάσεις και να ενισχύουν μια κουλτούρα σεβασμού και ισότητας. Αυτή η δράση

όχι μόνο ενισχύει την ικανότητα των σχολείων να παρέχουν ασφαλείς και συμπεριληπτικούς χώρους τόσο για τους μαθητές μετανάστες όσο και για τους τοπικούς, αλλά διασφαλίζει επίσης ότι τα περιστατικά διακρίσεων καταγράφονται συστηματικά και αντιμετωπίζονται, δημιουργώντας λογοδοσία και διαφάνεια. Η πρωτοβουλία συμβάλλει στην οικοδόμηση σχολικών κοινοτήτων όπου όλοι οι μαθητές, ανεξαρτήτως υποβάθρου, μπορούν να ευδοκιμήσουν ακαδημαϊκά και κοινωνικά χωρίς φόβο αποκλεισμού ή προκατάληψης.

Δράση 1.2.16 Η δράση **γνώση και δεξιότητες πράσινης οικονομίας** επιδιώκει να εφοδιάσει τους μετανάστες με τις ικανότητες που απαιτούνται για να συμμετάσχουν ενεργά στους αναδυόμενους τομείς που υποστηρίζουν τη βιώσιμη ανάπτυξη και την περιβαλλοντική ανθεκτικότητα. Μέσω στοχευμένων προγραμμάτων κατάρτισης, οι συμμετέχοντες θα αποκτήσουν τόσο θεωρητική κατανόηση όσο και πρακτικές δεξιότητες που σχετίζονται με την πράσινη οικονομία, συμπεριλαμβανομένης της ανανεώσιμης ενέργειας, των βιώσιμων γεωργικών πρακτικών, των πρακτικών της κυκλικής οικονομίας και των ενεργειακά αποδοτικών τεχνολογιών. Ευθυγραμμισμένη με τις απαιτήσεις της αγοράς εργασίας και τις προτεραιότητες της ΕΕ για μια δίκαιη πράσινη μετάβαση, αυτή η δράση ενισχύει την απασχολησιμότητα των μεταναστών, ενώ παράλληλα αντιμετωπίζει τις ελλείψεις δεξιοτήτων σε ταχέως αναπτυσσόμενες βιομηχανίες. Ταυτόχρονα, ενισχύει την κοινωνική συμπερίληψη τοποθετώντας τους μετανάστες ως συντελεστές στην περιβαλλοντική βιωσιμότητα και την καινοτομία στις κοινωνίες υποδοχής. Με τον τρόπο αυτό, η πρωτοβουλία όχι μόνο ενισχύει τους μεμονωμένους δρόμους ένταξης, αλλά υποστηρίζει επίσης ευρύτερους κοινοτικούς και εθνικούς στόχους για ένα πιο πράσινο και πιο συμπεριληπτικό μέλλον.

Δράση 1.2.17 Η δράση **γνώση και δεξιότητες επιχειρηματικότητας** στοχεύει στην **ενδυνάμωση των μεταναστών** με τα εργαλεία, τις ικανότητες και την αυτοπεποίθηση που απαιτούνται για να ξεκινήσουν και να διαχειριστούν τις δικές τους επιχειρήσεις, ενισχύοντας την οικονομική ανεξαρτησία και την ενεργή συμμετοχή στις κοινότητες υποδοχής. Μέσω στοχευμένων προγραμμάτων κατάρτισης, οι συμμετέχοντες θα αποκτήσουν πρακτικές γνώσεις στον επιχειρηματικό σχεδιασμό, τη χρηματοοικονομική διαχείριση, το μάρκετινγκ, τις νομικές απαιτήσεις και την πρόσβαση σε ευκαιρίες χρηματοδότησης, καθώς και ήπιες δεξιότητες όπως η ηγεσία, η επίλυση προβλημάτων και η δικτύωση. Συνδέοντας την επιχειρηματική κατάρτιση με τις τοπικές συνθήκες της αγοράς και τις ευκαιρίες, η δράση ενισχύει την ικανότητα των μεταναστών να δημιουργούν βιώσιμες επιχειρήσεις που παράγουν εισόδημα και απασχόληση, ενώ παράλληλα συμβάλλουν στην τοπική οικονομική ανάπτυξη. Αυτή η προσέγγιση όχι μόνο ενισχύει την αυτονομία και την επαγγελματική ένταξη, αλλά προωθεί επίσης την κοινωνική συμπερίληψη ενθαρρύνοντας τους μετανάστες να γίνουν προορατικοί συντελεστές στην οικονομική και πολιτιστική ζωή των κοινωνιών υποδοχής τους.

Δράση 1.2.18 Η **παροχή πληροφοριών σχετικά με τις διαθέσιμες επιλογές εκπαιδευτικών προγραμμάτων για την κατάρτιση δεξιοτήτων** επικεντρώνεται στη διασφάλιση ότι οι μετανάστες έχουν σαφή, προσβάσιμη και ολοκληρωμένη καθοδήγηση σχετικά με τις ευκαιρίες για μάθηση και επαγγελματική ανάπτυξη. Καθιστώντας αυτές τις πληροφορίες διαθέσιμες ηλεκτρονικά μέσω του ενιαίου κέντρου εξυπηρέτησης (one-stop shop) που θεσπίζεται στη Δράση 1.1.2, οι μετανάστες μπορούν εύκολα να εξερευνήσουν προγράμματα προσαρμοσμένα στις ανάγκες, τα ενδιαφέροντα και τους στόχους σταδιοδρομίας τους, συμπεριλαμβανομένης της επαγγελματικής κατάρτισης, των μαθημάτων γλώσσας και της ανάπτυξης δεξιοτήτων σε συγκεκριμένους τομείς. Αυτή η δράση υποστηρίζει τη λήψη τεκμηριωμένων

αποφάσεων, μειώνει τα εμπόδια στη συμμετοχή στην εκπαίδευση και την κατάρτιση και διευκολύνει τους ομαλότερους δρόμους προς την απασχόληση και την κοινωνική ένταξη. Ενισχύοντας την ευαισθητοποίηση σχετικά με τους διαθέσιμους πόρους, η πρωτοβουλία ενδυναμώνει τους μετανάστες να αναπτύξουν προορατικά τις δεξιότητές τους, να βελτιώσουν την απασχολησιμότητα και να συμβάλουν ενεργά στην οικονομική και κοινωνική ζωή των κοινοτήτων υποδοχής.

Δράση 1.2.19 Η παροχή πληροφοριών σχετικά με τα δικαιώματα των μεταναστών εργαζομένων αποσκοπεί στην ενίσχυση της ευαισθητοποίησης και της κατανόησης των νομικών προστασιών, των ευθυνών και των δικαιωμάτων μεταξύ των μεταναστών εργοδοτούμενων. Με την επικαιροποίηση του εγχειριδίου «Δικαιώματα και Υποχρεώσεις των Αλλοδαπών Εργοδοτούμενων (Υπηκόων Τρίτων Χωρών)» και τη δημοσίευσή του στο διαδίκτυο σε προσβάσιμη ηλεκτρονική μορφή, η δράση διασφαλίζει ότι οι μετανάστες έχουν ενημερωμένη, αξιόπιστη καθοδήγηση σχετικά με τα εργασιακά δικαιώματα, την ασφάλεια στον χώρο εργασίας, την κοινωνική ασφάλιση και τις προστασίες κατά των διακρίσεων. Αυτό το μέτρο ενδυναμώνει τους μετανάστες να διεκδικήσουν τα δικαιώματά τους, να πλοηγηθούν με αυτοπεποίθηση στην αγορά εργασίας και να αναζητήσουν ένδικο μέσο σε περιπτώσεις κατάχρησης ή εκμετάλλευσης. Προωθώντας την τεκμηριωμένη συμμετοχή στο εργατικό δυναμικό, η πρωτοβουλία συμβάλλει σε δίκαιες πρακτικές απασχόλησης, κοινωνική συνοχή και βιώσιμη ένταξη των μεταναστών στις οικονομίες και τις κοινότητες υποδοχής.

Δράση 1.2.20 Ως μέρος της στρατηγικής ένταξης των μεταναστών, η πρωτοβουλία για **Εκπαίδευση για Διεθνείς Προσλήψεις** αποσκοπεί στην ευαισθητοποίηση των τοπικών εργοδοτών σχετικά με τις πολύτιμες δεξιότητες και τις δυνατότητες των ανεκμετάλλευστων εργατικών δεξαμενών εντός των κοινοτήτων τους. Με την αύξηση της ευαισθητοποίησης και την παροχή στοχευμένης καθοδήγησης, αυτή η δράση ενθαρρύνει τις επιχειρήσεις να εξετάσουν ενεργά και να προσλάβουν μετανάστες εργαζομένους, ενισχύοντας τις συμπεριληπτικές πρακτικές πρόσληψης. Αυτό όχι μόνο βοηθά στη γεφύρωση των κενών στην αγορά εργασίας, αλλά προωθεί επίσης την οικονομική ένταξη και την κοινωνική συνοχή, ωφελώντας τόσο τους εργοδότες όσο και τους μετανάστες εργαζομένους.

Δράση 1.2.21 Η Ανάπτυξη και Προώθηση ενός «Σήματος Συμπερίληψης» για Επιχειρήσεις αποσκοπεί στην ενίσχυση της ένταξης των μεταναστών στην αγορά εργασίας με την καθιέρωση ενός συστήματος Επωνυμίας Συμπερίληψης (Inclusion Branding) που πιστοποιεί και αναγνωρίζει δημόσια τις επιχειρήσεις που επιδεικνύουν ισχυρή δέσμευση στη δίκαιη απασχόληση και τις συμπεριληπτικές πρακτικές στον χώρο εργασίας. Μέσω της δημιουργίας ενός επίσημου «Σήματος Συμπερίληψης», οι επιχειρήσεις θα αναγνωρίζονται για την απασχόληση ενός ουσιαστικού ποσοστού μεταναστών υπό δίκαιες και διαφανείς συνθήκες, προσφέροντας δομημένες ευκαιρίες για ανάπτυξη δεξιοτήτων και επαγγελματική εξέλιξη, και εφαρμόζοντας ισχυρές, μετρήσιμες πολιτικές κατά των διακρίσεων. Το σχέδιο θα παρακινήσει τους εργοδότες να υιοθετήσουν προοδευτικές πρακτικές, να προωθήσουν την ίση μεταχείριση και να βοηθήσουν στην οικοδόμηση μιας αγοράς εργασίας όπου η ποικιλομορφία εκτιμάται και υποστηρίζεται.

Δράση 1.2.22 Τα Σεμινάρια Ευαισθητοποίησης Εργοδοτών σχετικά με τη Συμμόρφωση με το Εργατικό Δίκαιο και την Αξιολόγηση Δεξιοτήτων Μεταναστών προωθούν τη δίκαιη και νόμιμη απασχόληση των μεταναστών εφαρμόζοντας στοχευμένα σεμινάρια ευαισθητοποίησης και εργαστήρια για τους εργοδότες. Αυτές οι συνεδρίες θα ενισχύσουν την κατανόηση της εργατικής

νομοθεσίας που σχετίζεται με τους υπηκόους τρίτων χωρών, θα διευκρινίσουν τις ευθύνες των εργοδοτών και θα προωθήσουν τη συμμόρφωση με τα εθνικά πρότυπα. Ταυτόχρονα, τα σεμινάρια θα εφοδιάσουν τους εργοδότες με πρακτικά εργαλεία για την αποτελεσματική αξιολόγηση και αναγνώριση των δεξιοτήτων των μεταναστών εργαζομένων, βοηθώντας στη διασφάλιση της σωστής αντιστοίχισης θέσεων εργασίας και της βελτιωμένης παραγωγικότητας. Μαζί, αυτές οι προσπάθειες ενισχύουν τις πιο **διαφανείς, δίκαιες και αποδοτικές** πρακτικές πρόσληψης και απασχόλησης.

Στρατηγική Επιδίωξη 3: Μικροοικονομικό Μοντέλο

Δράση 1.3.1 Η δράση αυτή αποσκοπεί στην ανάπτυξη ενός μικροοικονομικού μοντέλου που θα προβλέπει τις τάσεις της αγοράς εργασίας και τις ανάγκες ανά τομέα, παρέχοντας μια σταθερή βάση για τεκμηριωμένη επαγγελματική καθοδήγηση. Προβλέποντας με ακρίβεια τις δεξιότητες και τα επαγγέλματα που πιθανόν θα είναι σε ζήτηση, το μοντέλο θα καθοδηγεί τον σχεδιασμό προγραμμάτων κατάρτισης που ευθυγραμμίζονται στενά με τις εξελισσόμενες οικονομικές προτεραιότητες της Κύπρου. Αυτή η προσέγγιση δεν θα ενισχύσει μόνο την απασχολησιμότητα του εργατικού δυναμικού, αλλά θα διασφαλίσει επίσης ότι οι εκπαιδευτικές και επαγγελματικές πρωτοβουλίες συμβάλλουν άμεσα στους στρατηγικούς στόχους ανάπτυξης της χώρας, δημιουργώντας μια πιο ευέλικτη και ανθεκτική αγορά εργασίας.

Στρατηγική Επιδίωξη 4: Πρόσβαση σε Πληροφορίες και Βασικές Υπηρεσίες

Δράση 1.4.1 Ως πρώτο βήμα, η **αξιολόγηση των αναγκών πληροφόρησης** των μεταναστών θα αναλάβει μια ολοκληρωμένη έρευνα των μεταναστών, των μη κυβερνητικών οργανώσεων που συνεργάζονται στενά με την κοινότητα των μεταναστών και των κυβερνητικών υπηρεσιών για να εντοπίσει συστηματικά τα κενά πληροφοριών και τις προτεραιότητες των νομίμως διαμενόντων μεταναστών. Η έρευνα θα περιλαμβάνει τις ανάγκες πληροφόρησης πριν από την άφιξη και θα καλύπτει κρίσιμους τομείς όπως ο χρηματοοικονομικός γραμματισμός, οι ευκαιρίες απασχόλησης, η στέγαση, η εκπαίδευση, η υγειονομική περίθαλψη και η πολιτιστική συμμετοχή. Θα διασφαλιστεί ένα αντιπροσωπευτικό δείγμα προκειμένου να αποτυπωθεί η ποικιλομορφία των εμπειριών και των συνθηκών των μεταναστών. Τα ευρήματα θα κατηγοριοποιηθούν και θα αναλυθούν για να καθοριστούν τα πιο αποτελεσματικά κανάλια και μέθοδοι για την παροχή ακριβών, προσβάσιμων και έγκαιρων πληροφοριών. Το αναμενόμενο αποτέλεσμα είναι η ανάπτυξη μιας σαφούς βάσης τεκμηρίωσης που ενημερώνει τον σχεδιασμό στοχευμένων συστημάτων πληροφοριών και υπηρεσιών, επιτρέποντας έτσι στους μετανάστες να πλοηγούνται στις δημόσιες υπηρεσίες πιο αποτελεσματικά και διευκολύνοντας την κοινωνικοοικονομική τους ένταξη.

Δράση 1.4.2 Η σύνδεση με τη βελτίωση της πρόσβασης σε πληροφορίες και βασικές υπηρεσίες τίθεται ως προτεραιότητα μέσω μιας ολοκληρωμένης αξιολόγησης αναγκών και της καθιέρωσης **ενιαίας ψηφιακής θυρίδας εξυπηρέτησης (one-stop shop)**. Αυτή η ψηφιακή πλατφόρμα, υποστηριζόμενη από τεχνητή νοημοσύνη και πολυγλωσσικές λειτουργίες, θα χρησιμεύσει ως κεντρικός κόμβος όπου οι μετανάστες μπορούν να έχουν πρόσβαση σε αξιόπιστες πληροφορίες σχετικά με τις διαθέσιμες υπηρεσίες και τις αρμόδιες αρχές που τις προσφέρουν. Μέσω αυτής της πλατφόρμας, θα παρέχεται σαφής καθοδήγηση, καθώς και απαντήσεις σε διαφορετικές ερωτήσεις και άμεσοι σύνδεσμοι με σχετικούς πόρους, ευθυγραμμισμένοι με τις ανάγκες πληροφόρησης όπως προσδιορίζονται στη Δράση 1.4.1. Αυτή η φιλική προς τον

χρήστη υποστήριξη που προσφέρεται από το ενιαίο κέντρο εξυπηρέτησης επιδιώκει να απλοποιήσει τους δρόμους ένταξης και να μειώσει τυχόν εμπόδια στην πληροφόρηση και στη συνέχεια να ενισχύσει την πρόσβαση των μεταναστών στις υπηρεσίες και την άσκηση των δικαιωμάτων τους αποτελεσματικά.

Δράση 1.4.3 Η Πολιτική Αγωγή επικεντρώνεται στην ενίσχυση της κοινωνικής συνοχής και στον εφοδιασμό των μεταναστών με τις γνώσεις και τις δεξιότητες που απαιτούνται για να συμμετάσχουν ουσιαστικά στις νέες τους κοινότητες. Στοχεύει στην ενίσχυση της κατανόησης των μεταναστών για το κυπριακό πολιτικό σύστημα, τις αξίες, τα δικαιώματα και τις ευθύνες, ενώ παράλληλα τους εξοικειώνει με τους τοπικούς θεσμούς και τις πολιτιστικές πρακτικές. Οι πληροφορίες πρόκειται να παρασχεθούν σε διάφορες μορφές - μαθήματα, εργαστήρια και σεμινάρια που απαιτούν φυσική παρουσία και διαδικτυακό εκπαιδευτικό περιεχόμενο. Προωθώντας την ενεργό συμμετοχή στην πολιτική, πολιτιστική και πολιτική ζωή, αυτή η πρωτοβουλία ενδυναμώνει τους μετανάστες να γίνουν ενημερωμένα και ενεργά μέλη της κοινωνίας, ενισχύοντας τον αμοιβαίο σεβασμό, τη συμπερίληψη και την αίσθηση του ανήκειν εντός της ευρύτερης κοινότητας.

Δράση 1.4.4 (νομική συμμόρφωση⁸) Για την ενίσχυση της προστασίας των μεταναστών και των αιτούντων άσυλο σύμφωνα με το Νέο Σύμφωνο για τη Μετανάστευση και το Άσυλο, η στρατηγική θα θεσπίσει **δωρεάν και προσβάσιμες υπηρεσίες νομικής συμβουλευτικής** στο Κέντρο Διαλογής, Υποδοχής και Ταυτοποίησης Πουρνάρα, στα κέντρα φιλοξενίας (Λίμνες και Κοφίνου) και στα κέντρα κράτησης για τους κρατούμενους αιτούντες. Αυτές οι υπηρεσίες θα παρέχονται μέσω αφοσιωμένων νομικών συμβούλων από συνεργασίες με δικηγορικούς συλλόγους και διαπιστευμένες ΜΚΟ και από νομικά εκπαιδευμένους Λειτουργούς της Υπηρεσίας Ασύλου, διασφαλίζοντας ότι διατίθενται αμερόληπτες συμβουλές από τα πρώτα στάδια της μεταναστευτικής διαδικασίας. Τα πολυγλωσσικά υλικά και η εξατομικευμένη υποστήριξη για ευάλωτες ομάδες θα εγγυηθούν τη συμπεριληπτικότητα, ενώ η συστηματική κατάρτιση για τους νομικούς συμβούλους θα διατηρήσει υψηλά επαγγελματικά πρότυπα. Επιτρέποντας στους μετανάστες να κατανοήσουν τα δικαιώματά τους και τις υποχρεώσεις τους, αυτή η δράση θα ενισχύσει την πρόσβαση σε δίκαιες διαδικασίες, θα μειώσει την αβεβαιότητα και τις καθυστερήσεις και θα καλλιεργήσει την εμπιστοσύνη μεταξύ μεταναστών και θεσμών.

Δράση 1.4.5 Αυτή η δράση εισάγει μια συνιστώσα **πολιτισμικής διαμεσολάβησης** για την ενίσχυση της επικοινωνίας και της αμοιβαίας κατανόησης μεταξύ προσφύγων, μεταναστών και της κοινότητας υποδοχής. Με τη συμμετοχή **εκπαιδευμένων διαμεσολαβητών** από κοινότητες προσφύγων και μεταναστών, η πρωτοβουλία θα βοηθήσει στη γεφύρωση των γλωσσικών και πολιτιστικών κενών, στη διευκόλυνση της ομαλότερης αλληλεπίδρασης με τις δημόσιες υπηρεσίες και στην υποστήριξη της συνοχής της κοινότητας. Οι πολιτισμικοί διαμεσολαβητές θα διαδραματίσουν βασικό ρόλο στην οικοδόμηση εμπιστοσύνης, στη μείωση των παρεξηγήσεων και στην ενίσχυση συμπεριληπτικών περιβαλλόντων όπου οι νεοαφιχθέντες μπορούν να συμμετέχουν πλήρως και με αυτοπεποίθηση στην κοινωνική, οικονομική και πολιτική ζωή.

Στρατηγική Επιδίωξη 5: Πρόσβαση στον Αθλητισμό και τον Πολιτισμό

⁸ Council Regulation (EU) 2024/1348

Δράση 1.5.1 Αυτή η δράση παρέχει δομημένα **μαθήματα πολιτισμικού προσανατολισμού** για τους νεοαφιχθέντες για την υποστήριξη της ένταξής τους στην τοπική κοινότητα. Τα μαθήματα καλύπτουν βασικές πτυχές της ιστορίας, των αξιών, των κοινωνικών κανόνων, των νόμων και της καθημερινής ζωής της χώρας υποδοχής. Παρεχόμενες σε συμπεριληπτική και διαδραστική μορφή, αυτές οι συνεδρίες στοχεύουν στην ενίσχυση της πολιτισμικής ευαισθητοποίησης, στην καλλιέργεια της αμοιβαίας κατανόησης και στην προώθηση της ενεργού συμμετοχής στα κοινά. Το μάθημα θα προσαρμοστεί σε διαφορετικά υπόβαθρα και θα προσφέρεται σε πολλαπλές γλώσσες όπου είναι δυνατόν.

Δράση 1.5.2 Θα αναπτυχθούν διάφορες **κοινοτικές αθλητικές δραστηριότητες** για τη συμμετοχή ενηλίκων μεταναστών σε τοπικό επίπεδο και την οργάνωση μικτών αθλητικών ομάδων, διαπολιτισμικών τουρνουά και κοινοτικών αθλητικών ημερών για την προώθηση της κοινωνικής αλληλεπίδρασης και της σύνδεσης μεταξύ της κοινωνίας υποδοχής και της κοινότητας των μεταναστών από όλους τους σχετικούς ενδιαφερόμενους. Τα προγράμματα κοινοτικού αθλητισμού επικεντρώνονται στη χρήση του αθλητισμού ως εργαλείου για την ενίσχυση της κοινωνικής συμπερίληψης, της διαπολιτισμικής ανταλλαγής και της ενεργού συμμετοχής μεταξύ των ενηλίκων μεταναστών. Με την οργάνωση τοπικών αθλητικών δραστηριοτήτων, μικτών ομάδων, διαπολιτισμικών τουρνουά και κοινοτικών αθλητικών ημερών, η δράση ενθαρρύνει την αλληλεπίδραση μεταξύ μεταναστών και κοινοτήτων υποδοχής, προωθεί την ομαδική εργασία και την αμοιβαία κατανόηση, και υποστηρίζει τη σωματική και ψυχική ευεξία. Αυτές οι πρωτοβουλίες δημιουργούν ασφαλείς και φιλόξενους χώρους όπου οι μετανάστες μπορούν να χτίσουν κοινωνικά δίκτυα, να αναπτύξουν μια αίσθηση του ανήκειν και να ενισχύσουν τους δεσμούς εντός των τοπικών τους κοινοτήτων.

Δράση 1.5.3 Σχετική με την παραπάνω δράση, αλλά στοχευμένη σε μια πιο συγκεκριμένη ομάδα όπως τα παιδιά, είναι η δράση **αθλητικές δραστηριότητες για παιδιά**. Η έμφαση μετατοπίζεται στην προώθηση της συμπερίληψης, της ευημερίας και της κοινωνικής ανάπτυξης για τα παιδιά μεταναστών που διαμένουν σε Κέντρα Πρώτης Υποδοχής και φιλοξενίας. Με τον σχεδιασμό δομημένων και ελκυστικών αθλητικών προγραμμάτων, η δράση παρέχει στα παιδιά ευκαιρίες να χτίσουν σωματική ικανότητα, ομαδική εργασία και αυτοπεποίθηση σε ένα ασφαλές και υποστηρικτικό περιβάλλον. Αυτές οι δραστηριότητες επίσης ενισχύουν την κοινωνική αλληλεπίδραση, μειώνουν το άγχος και βοηθούν τους νεαρούς μετανάστες να αναπτύξουν μια αίσθηση του ανήκειν, συμβάλλοντας στη συνολική τους ένταξη και στις θετικές εμπειρίες εντός της κοινότητας υποδοχής.

Στρατηγική Επιδίωξη 6: Ενίσχυση της Πρόσβασης των Μεταναστών στη Στέγαση

Δράση 1.6.1 Η **δημιουργία μιας πλατφόρμας στέγασης** αποσκοπεί στη διευκόλυνση της πρόσβασης σε ασφαλή και επαρκή στέγαση για τους μετανάστες αξιοποιώντας ψηφιακά εργαλεία και καινοτόμα συστήματα αντιστοίχισης. Με την εισαγωγή ενός πληροφοριακού συστήματος, το οποίο ενδεχομένως να συμπληρώνεται από μια εφαρμογή για κινητά, η πλατφόρμα θα επιτρέψει τόσο στην πλευρά της ζήτησης όσο και στην πλευρά της προσφοράς να εγγράφονται και να αντιστοιχίζουν αποτελεσματικά τις προσφορές στέγασης με τα αιτήματα μέσω ενός φιλικού προς τον χρήστη αλγορίθμου. Αυτή η δράση ενισχύει τη διαφάνεια, μειώνει τα εμπόδια στην πρόσβαση στη στέγαση και υποστηρίζει την έγκαιρη τοποθέτηση σε κατάλληλα καταλύματα. Με τον εξορθολογισμό της διαδικασίας αναζήτησης στέγασης και τη σύνδεση των μεταναστών με τους διαθέσιμους πόρους, η πρωτοβουλία συμβάλλει στη

σταθερότητα, την κοινωνική συμπερίληψη και τη συνολική ένταξη στις κοινότητες υποδοχής.

Δράση 1.6.2 Η στρατηγική στοχεύει επίσης στην εξέταση και αντιμετώπιση του διαχωρισμού των μεταναστών, με έμφαση στην προώθηση της ισότιμης αστικής ένταξης και τη μείωση του κοινωνικού αποκλεισμού. Με τη **διεξαγωγή μιας επιστημονικής μελέτης που χαρτογραφεί περιοχές υψηλής συγκέντρωσης μεταναστών και αναλύει πρότυπα διασποράς στα κέντρα των πόλεων**, η δράση θα δημιουργήσει τεκμηριωμένες γνώσεις σχετικά με τον χωρικό διαχωρισμό και τις βαθύτερες αιτίες του. Με βάση αυτά τα ευρήματα, η μελέτη θα προτείνει εφικτά και οικονομικά βιώσιμα μέτρα για την ενθάρρυνση της ισορροπημένης εγκατάστασης, τη βελτίωση της πρόσβασης σε υπηρεσίες και την ενίσχυση της κοινωνικής συνοχής. Παρέχοντας πρακτική καθοδήγηση σε φορείς χάραξης πολιτικής και αστικούς σχεδιαστές, αυτή η πρωτοβουλία υποστηρίζει την ανάπτυξη συμπεριληπτικών, ποικίλων και καλά ενσωματωμένων αστικών και αγροτικών κοινοτήτων που βελτιώνουν την ποιότητα ζωής τόσο για τους μετανάστες όσο και για τους πληθυσμούς υποδοχής.

Δράση 1.6.3 Η **Υποστήριξη Στέγασης και Βοήθεια Ένταξης** επικεντρώνεται στην υποστήριξη των δικαιούχων διεθνούς προστασίας στην εξασφάλιση ανεξάρτητης, ασφαλούς και βιώσιμης στέγασης ως βασικό βήμα προς τη μακροπρόθεσμη ένταξη. Βασισμένη στις αρχές του προγράμματος HELIOS+ του IOM Ελλάδας, η πρωτοβουλία θα παρέχει εξατομικευμένη υποστήριξη στην πλοήγηση στην αγορά στέγασης, την κατανόηση των δικαιωμάτων και των υποχρεώσεων των μισθωτών και τη διαχείριση των ευθυνών του νοικοκυριού. Οι δικαιούχοι θα λάβουν επίσης καθοδήγηση σχετικά με τον χρηματοοικονομικό γραμματισμό και την πρόσβαση σε κοινοτικούς πόρους για την προώθηση της αυτονομίας. Συνδέοντας τη βοήθεια στέγασης με υπηρεσίες ένταξης όπως η εκμάθηση γλώσσας, η υποστήριξη απασχολησιμότητας και ο πολιτισμικός προσανατολισμός, αυτή η δράση διασφαλίζει ότι η στέγαση δεν είναι μόνο ένα μέσο καταφυγίου, αλλά και μια πλατφόρμα για σταθερότητα, αξιοπρέπεια και ενεργή συμμετοχή στις κοινότητες υποδοχής. Μέσω της συνεργασίας με ιδιοκτήτες, δήμους και παρόχους υπηρεσιών, η πρωτοβουλία θα καλλιεργήσει συμπεριληπτικές γειτονιές και θα συμβάλει στη δημιουργία συνεκτικών, ανθεκτικών τοπικών κοινωνιών.

Στρατηγική Επιδίωξη 7: Ενίσχυση της Κινητικότητας των Μεταναστών

Δράση 1.7.1 Η **Κινητικότητα και η πρόσβαση στις μεταφορές** θα ενισχυθούν με τη διεξαγωγή ερευνών για τις ανάγκες μεταφοράς σε σχέση με τους τομείς απασχόλησης και τη στέγαση των μεταναστών. Ο στόχος είναι να εντοπιστούν τα κενά στις δημόσιες συγκοινωνίες που χρησιμοποιούνται κυρίως για τη μετάβαση σε απομακρυσμένες περιοχές εργασίας ή άλλες βασικές υπηρεσίες. Αυτή η δράση συνδέεται στενά με τις δράσεις 1.2.1 (Δημιουργία Πλατφόρμας Απασχόλησης & Κατάρτισης) και 1.6.2 (Μελέτη για τον εντοπισμό (χαρτογράφηση) και την καταπολέμηση του διαχωρισμού των μεταναστών και μέτρα διασποράς).

Δράση 1.7.2 Τα ευρήματα της παραπάνω δράσης θα χρησιμοποιηθούν για την **εισαγωγή νέων διαδρομών και υπηρεσιών μεταφοράς** για τη σύνδεση των κοινοτήτων μεταναστών με τους κόμβους απασχόλησης και τις βασικές υπηρεσίες. Η επέκταση των υπηρεσιών μεταφοράς αποσκοπεί στην ενίσχυση της κινητικότητας και της πρόσβασης σε βασικές υπηρεσίες για τους μετανάστες, ιδίως εκείνους που ζουν σε απομακρυσμένες περιοχές ή συγκεντρώνονται σε συγκεκριμένες τοποθεσίες εργασίας. Με την καθιέρωση ειδικών συγκοινωνιακών δρομολογίων, η δράση επιδιώκει να μειώσει τα εμπόδια στην απασχόληση, την εκπαίδευση, την υγειονομική περίθαλψη και την

κοινωνική συμμετοχή, διασφαλίζοντας ότι οι μετανάστες μπορούν να μετακινούνται με ασφάλεια, αξιοπιστία και οικονομικά προσιτό τρόπο εντός των κοινοτήτων υποδοχής. Οι βελτιωμένες μεταφορές όχι μόνο διευκολύνουν την καθημερινή ζωή και την οικονομική ένταξη, αλλά ενισχύουν επίσης την κοινωνική συμπερίληψη συνδέοντας τους μετανάστες με τοπικά δίκτυα, υπηρεσίες και ευκαιρίες, συμβάλλοντας στη συνολική τους ευεξία και στην επιτυχημένη ένταξη στην κοινωνία.

3.2 Στρατηγικός Στόχος 2: Αύξηση της ευαισθητοποίησης για την ένταξη και καταπολέμηση των στερεοτύπων

Στρατηγικό Πλαίσιο

Αυτός ο στόχος τονίζει τη σημασία της διαμόρφωσης της στάσης του κοινού και της ενίσχυσης της αμοιβαίας κατανόησης μεταξύ μεταναστών και κοινοτήτων υποδοχής, δημιουργώντας έτσι μια συμπεριληπτική και συνεκτική κοινωνία. Το πλαίσιο αποτελείται από στοχευμένους αντικειμενικούς σκοπούς και δράσεις που έχουν σχεδιαστεί για την αύξηση της ευαισθητοποίησης, την καταπολέμηση των διακρίσεων και την προώθηση του σεβασμού της πολυμορφίας.

Στρατηγική Επιδίωξη 1: Εκστρατείες Ευαισθητοποίησης που στοχεύουν τους μετανάστες και τον τοπικό πληθυσμό

Δράση 2.1.1 Ο πρωταρχικός στόχος είναι η **ευαισθητοποίηση** τόσο μεταξύ των μεταναστών όσο και του τοπικού πληθυσμού μέσω **ολοκληρωμένων, τεκμηριωμένων εκστρατειών**. Αυτό ξεκινά με **έρευνες** για την αξιολόγηση των **υφιστάμενων πεποιθήσεων, στάσεων και στερεοτύπων** σχετικά με τη μετανάστευση. Τα ευρήματα αυτής της έρευνας θα παρέχουν μια πολύτιμη εικόνα για το πώς αντιλαμβάνονται τα δύο μέρη το ένα το άλλο και θα θέσουν τα θεμέλια για τον σχεδιασμό και την εφαρμογή των **στοχευμένων εκστρατειών ενημέρωσης και ευαισθητοποίησης** που θα ακολουθήσουν.

Δράση 2.1.2 Με βάση τα ευρήματα της έρευνας, θα εφαρμοστούν **εκστρατείες ενημέρωσης και ευαισθητοποίησης** σε πολλαπλές πλατφόρμες, συμπεριλαμβανομένης της τηλεόρασης, του ραδιοφώνου, των μέσων κοινωνικής δικτύωσης και άλλων μορφών δημόσιας επικοινωνίας. Αυτές οι εκστρατείες θα επικεντρωθούν στην ποικιλομορφία, τη μη διάκριση, τη συμπερίληψη και τα οφέλη της ένταξης για την κοινωνία στο σύνολό της. Η αποτελεσματικότητά τους θα μετρηθεί με επακόλουθες έρευνες που θα παρακολουθούν τις αλλαγές στις στάσεις και τα επίπεδα ευαισθητοποίησης.

Δράση 2.1.3 Ένας δεύτερος τομέας δράσης στο πλαίσιο αυτού του Στρατηγικού Αντικειμενικού Σκοπού περιλαμβάνει την ανάπτυξη ικανοτήτων μέσω **εργαστηρίων ευαισθητοποίησης**. Αυτά τα εργαστήρια θα στοχεύουν πολλαπλές ομάδες επαγγελματιών, όπως δημοσιογράφους, δημόσιους υπαλλήλους και άλλους ενδιαφερόμενους, εφοδιάζοντάς τους με ακριβείς γνώσεις για τη μετανάστευση, την κατάλληλη ορολογία, και τα εργαλεία για την καταπολέμηση των μύθων και της παραπληροφόρησης. Ενισχύοντας την ικανότητα των βασικών κοινωνικών φορέων, η στρατηγική επιδιώκει να δημιουργήσει ένα πολλαπλασιαστικό αποτέλεσμα στη διαμόρφωση του δημόσιου λόγου.

Δράση 2.1.4 Η ένταξη των μεταναστών υποστηρίζεται περαιτέρω με την οργάνωση στοχευμένων **εργαστηρίων και διαδικτυακών σεμιναρίων** για τους **εργοδότες** με έμφαση στην προώθηση συμπεριληπτικών και σεβαστών χώρων εργασίας. Τα θέματα περιλαμβάνουν την κατανόηση των πολιτιστικών διαφορών, την εφαρμογή αποτελεσματικών πρακτικών διαχείρισης της ποικιλομορφίας και την αντιμετώπιση των ασυνείδητων προκαταλήψεων για τη δημιουργία ψυχολογικά ασφαλών εργασιακών περιβαλλόντων. Με την αύξηση της ευαισθητοποίησης και την οικοδόμηση πρακτικών δεξιοτήτων, αυτές οι συνεδρίες βοηθούν τους εργοδότες να καλλιεργήσουν **δίκαιους και υποστηρικτικούς χώρους εργασίας**, ενισχύοντας την πρόσληψη, τη διατήρηση και την επαγγελματική ανάπτυξη των μεταναστών εργοδοτούμενων.

Δράση 2.1.5 Επιπλέον, ο Στρατηγικός Στόχος 2 περιλαμβάνει την **προώθηση όλων των κυβερνητικών πρωτοβουλιών για την ένταξη** μέσω εκστρατειών δημόσιας επικοινωνίας που υπογραμμίζουν συγκεκριμένα προγράμματα και υπηρεσίες που είναι διαθέσιμα τόσο στους μετανάστες όσο και στις κοινότητες υποδοχής. Αυτές οι πρωτοβουλίες, όπως η έναρξη πλατφορμών απασχόλησης ή ευκαιριών επαγγελματικής κατάρτισης, θα διαφημιστούν για την ενθάρρυνση της συμμετοχής και την απόδειξη των απτών οφελών των πολιτικών ένταξης. Αυτή η δράση συνδέεται με τη Δράση 1.4.2-Δημιουργία ενιαίου κέντρου εξυπηρέτησης (one-stop shop), καθώς η πλατφόρμα που θα δημιουργηθεί θα περιλαμβάνει πεδία προώθησης των Πρωτοβουλιών Ένταξης.

Δράση 2.1.6 Τα **εργαστήρια για την προώθηση μιας κουλτούρας συνύπαρξης** επικεντρώνονται στην καλλιέργεια του σεβασμού, της ενσυναίσθησης και της κοινωνικής συνοχής μεταξύ των νέων σε σχολικά περιβάλλοντα. Μέσω διαδραστικών και βιωματικών εργαστηρίων υπό την καθοδήγηση εξειδικευμένων εκπαιδευτών στην τυπική και μη τυπική εκπαίδευση, τον διαπολιτισμό και συναφείς τομείς, οι μαθητές θα συμμετάσχουν σε δραστηριότητες που ενισχύουν την αναγνώριση συναισθημάτων, την επίλυση συγκρούσεων, την αλληλεγγύη και την κατανόηση της δυναμικής των ομάδων. Προωθώντας τον πλουραλισμό και τις θετικές διαπροσωπικές δεξιότητες, αυτά τα εργαστήρια στοχεύουν στην οικοδόμηση συμπεριληπτικών στάσεων, στη μείωση των προκαταλήψεων και στην ενθάρρυνση εποικοδομητικών κοινωνικών αλληλεπιδράσεων. Αυτή η δράση συμβάλλει επίσης στην ανάπτυξη σχολικών κοινοτήτων όπου η ποικιλομορφία εκτιμάται, ο αμοιβαίος σεβασμός καλλιεργείται και όλοι οι μαθητές αισθάνονται μια αίσθηση του ανήκειν.

Δράση 2.1.7 Η **διεξαγωγή έρευνας για τη μέτρηση της αλλαγής** των στάσεων επικεντρώνεται στην αξιολόγηση του αντίκτυπου των εκστρατειών ευαισθητοποίησης που στοχεύουν στη μείωση των στερεοτύπων. Με τη διεξαγωγή ερευνών μετά την ολοκλήρωση αυτών των εκστρατειών, η δράση θα συλλέξει στοιχεία για τις αλλαγές στις δημόσιες στάσεις, τις γνώσεις και τις συμπεριφορές σχετικά με τις κοινότητες μεταναστών. Τα ευρήματα θα ενημερώσουν την αποτελεσματικότητα των στρατηγικών επικοινωνίας, θα αναδείξουν τομείς προς βελτίωση και θα παράσχουν δράσιμες γνώσεις για μελλοντικές πρωτοβουλίες. Αυτή η προσέγγιση διασφαλίζει ότι οι προσπάθειες ένταξης είναι τεκμηριωμένες, στοχευμένες και ανταποκρινόμενες, υποστηρίζοντας τελικά πιο συμπεριληπτικές και συνεκτικές κοινωνίες.

Συνολικά, το πλαίσιο για τον Στόχο 2 συνδυάζει **έρευνα, επικοινωνία και ανάπτυξη ικανοτήτων** για την καλλιέργεια μιας κοινωνίας που απορρίπτει ενεργά την ξενοφοβία και τις διακρίσεις, και αντιμετωπίζει την ένταξη ως **κοινή ευκαιρία** για πρόοδο και κοινωνική συνοχή.

3.3 Στόχος Στρατηγικής 3: Διασφάλιση ισότιμης πρόσβασης στις υπηρεσίες υγειονομικής περίθαλψης και εξάλειψη των εμποδίων.

Στρατηγικό Πλαίσιο

Αυτός ο στόχος αντιμετωπίζει την ανάγκη να διασφαλιστεί ότι όλοι οι μετανάστες, συμπεριλαμβανομένων εκείνων με συγκεκριμένες ευπάθειες, έχουν ίση πρόσβαση σε υπηρεσίες υγειονομικής περίθαλψης που είναι πολιτιστικά ευαίσθητες, ανταποκρινόμενες και συμπεριληπτικές. Στοχεύει στην άρση των συστημικών και πρακτικών εμποδίων που ενδέχεται να εμποδίσουν τους μετανάστες να λάβουν επαρκή φροντίδα, βελτιώνοντας έτσι τόσο την ατομική ευεξία όσο και τα αποτελέσματα της δημόσιας υγείας.

Στρατηγική Επιδίωξη 1: Αξιολόγηση Ευαλωτότητας Μεταναστών και Ειδική Θεραπεία

Δράση 3.1.1(νομική συμμόρφωση⁹) Αυτή η πρώτη δράση επικεντρώνεται στην **αξιολόγηση της ευαλωτότητας των αιτούντων διεθνούς προστασίας**, η οποία ήδη διενεργείται στο Κέντρο Διαλογής, Υποδοχής και Ταυτοποίησης Πουρνάρα, ακολουθώντας τυποποιημένες διαδικασίες λειτουργίας (SOPs), για τον έγκαιρο εντοπισμό στοιχείων ευπάθειας που απαιτούν ειδικές ανάγκες υποδοχής (π.χ. ασυνόδευτοι ανήλικοι, έγκυες γυναίκες, μονογονεϊκές οικογένειες με ανήλικα παιδιά, θύματα εμπορίας ανθρώπων, βασανιστηρίων ή βιασμού, αιτούντες με χρόνια ασθένεια, ψυχική διαταραχή ή αναπηρίες). Οι εξατομικευμένες αξιολογήσεις θα συμβάλουν στη δημιουργία σαφών δρόμων παραπομπής, προκειμένου να προσφερθούν στους ευάλωτους ανθρώπους κατάλληλες υπηρεσίες (συμπεριλαμβανομένης εξειδικευμένης θεραπείας σε καταφύγια).

Οι Δράσεις 3.1.1 και 1.4.4 είναι δράσεις νομικά δεσμευτικές σε αντίθεση με όλες τις άλλες δηλωμένες δράσεις, που είναι πρωτοβουλίες προωθούνται υπό την καθοδήγηση του κράτους. Η διάκριση μεταξύ υποχρεωτικών/νομικών δράσεων και διακριτικών/οδηγούμενων από έργα δράσεων διευκρινίζεται ώστε να διασφαλιστεί η σαφήνεια σχετικά με τις προτεραιότητες, την κατανομή πόρων και τα χρονοδιαγράμματα εφαρμογής. Ωστόσο, η συμπερίληψή τους στο Σχέδιο Δράσης για την Ένταξη κρίθηκε αναγκαία για τους ακόλουθους λόγους:

- **Σαφήνεια Σκοπού:** Η συμπερίληψη νομικά επιβεβλημένων δράσεων μπορεί να βοηθήσει στη διευκρίνιση των μέτρων που απαιτούνται ήδη από τον νόμο έναντι εκείνων που είναι προορατικές ή εθελοντικές πρωτοβουλίες. Αυτό διασφαλίζει τη διαφάνεια και καταδεικνύει τη συμμόρφωση.
- **Ευθυγράμμιση με ευρύτερους Στρατηγικούς Στόχους:** Αν και οι δράσεις απαιτούνται νομικά, διαμορφώνονται στο σχέδιο δράσης για να δείξουν πώς συμβάλλουν σε ευρύτερους στρατηγικούς αντικειμενικούς σκοπούς, όπως η ένταξη μεταναστών, η κοινωνική συμπερίληψη ή η προσβασιμότητα υπηρεσιών.
- **Παρακολούθηση και Λογοδοσία:** Η συμπερίληψη νομικών υποχρεώσεων επιτρέπει στο σχέδιο δράσης να παρακολουθεί συστηματικά την εφαρμογή και τη συμμόρφωση. Αυτό μπορεί να είναι χρήσιμο για την υποβολή εκθέσεων, την

⁹ Council Regulation (EU) 2024/1348

αξιολόγηση και τη διασφάλιση της συνεπούς παρακολούθησης αυτών των συγκεκριμένων δράσεων.

Δράση 3.1.2 Η δράση για την **κατάρτιση επαγγελματιών υγείας για τη διαχείριση ευάλωτων ομάδων** αποσκοπεί στην οικοδόμηση της ικανότητας του ιατρικού προσωπικού να παρέχει ευαίσθητη και συμπεριληπτική φροντίδα σε μετανάστες που κινδυνεύουν. Μέσω σεμιναρίων σχετικά με το Πρωτόκολλο της Κωνσταντινούπολης, τη διαπολιτισμική κατανόηση και την καταπολέμηση των διακρίσεων, οι επαγγελματίες θα αποκτήσουν δεξιότητες για την υποστήριξη θυμάτων βίας και εμπορίας ανθρώπων, ασυνόδευτων ανηλίκων, ηλικιωμένων και ατόμων με αναπηρίες. Αυτή η δράση προωθεί την ισότιμη πρόσβαση στην υγειονομική περίθαλψη, διαφυλάσσει την αξιοπρέπεια και ενισχύει την ένταξη και την ευεξία των ευάλωτων μεταναστών.

Στρατηγική Επιδίωξη 2: Εκστρατεία Αναπαραγωγικής και Σεξουαλικής Υγείας

Δράση 3.2.1 Αυτή η δράση στοχεύει στην ενίσχυση της ευαισθητοποίησης και των εκστρατειών πληροφόρησης για την **αναπαραγωγική υγεία** στα κέντρα υποδοχής και φιλοξενίας, με έμφαση στον **οικογενειακό προγραμματισμό**, την **πρόληψη των σεξουαλικά μεταδιδόμενων νοσημάτων (ΣΜΝ)** και άλλες βασικές πτυχές της αναπαραγωγικής υγείας. Η παροχή προσβάσιμων και ακριβών πληροφοριών σε μετανάστες και ασυνόδευτους ανηλίκους είναι ζωτικής σημασίας, καθώς οι πολιτιστικές, κοινωνικές και θρησκευτικές διαφορές, σε συνδυασμό με την περιορισμένη γνώση των συστημάτων υγειονομικής περίθαλψης, συχνά εμποδίζουν την πρόσβασή τους σε υπηρεσίες σεξουαλικής και αναπαραγωγικής υγείας. Πολλοί ενδέχεται να στερούνται βασικής καθοδήγησης για ασφαλείς πρακτικές, πρόληψη ασθενειών και διαθέσιμες επιλογές για οικογενειακό προγραμματισμό. Με την αντιμετώπιση αυτών των ευαίσθητων ζητημάτων με πολιτισμικά και κατάλληλο για την ηλικία τρόπο, η δράση ενδυναμώνει τα άτομα να λαμβάνουν τεκμηριωμένες αποφάσεις για την υγεία, μειώνει τους κινδύνους, προστατεύει τα αναπαραγωγικά δικαιώματα και συμβάλλει στη συνολική ευεξία και ανθεκτικότητα των κοινοτήτων μεταναστών.

Στρατηγική Επιδίωξη 3: Ψυχική Υγεία

Δράση 3.3.1 Παροχή **στοχευμένης υποστήριξης ψυχικής υγείας** σε ευάλωτους πληθυσμούς—τόσο σε άτομα όσο και σε ασυνόδευτους ανηλίκους—μέσω εξειδικευμένων υπηρεσιών που αντιμετωπίζουν τραύματα, άγχος και άλλες ψυχολογικές ανάγκες, διευκολύνοντας την ευεξία τους και την επιτυχία τους ένταξη στην κοινωνία.

Στρατηγική Επιδίωξη 4: Πολιτισμική Ευαισθησία

Δράση 3.4.1 Η εισαγωγή της **Κατάρτισης για Επαγγελματίες Υγείας** στο πλαίσιο αυτού του αντικειμενικού σκοπού, τονίζει την πολιτισμική ευαισθησία στην παροχή υγειονομικής περίθαλψης, καθώς επιδιώκει να τους επιτρέψει να κατανοήσουν και να καλύψουν επιτυχώς τις πολιτισμικές ιδιαιτερότητες μεταξύ του πληθυσμού των μεταναστών σύμφωνα με το πολιτισμικό και θρησκευτικό τους υπόβαθρο ή το φύλο τους. Θα παρασχεθούν προγράμματα κατάρτισης για επαγγελματίες υγείας για την ανάπτυξη της ικανότητάς τους στην κατανόηση και την αντιμετώπιση πολιτισμικών ιδιαιτεροτήτων, εμποδίων επικοινωνίας και διαφορετικών πρακτικών υγείας. Αυτή η προσέγγιση έχει σχεδιαστεί για να μειώσει τις παρεξηγήσεις, να βελτιώσει την

εμπιστοσύνη μεταξύ ασθενών και παρόχων και να διασφαλίσει την ποιότητα της φροντίδας.

Συνδυαστικά, αυτοί οι αντικειμενικοί σκοποί και δράσεις καθιερώνουν ένα ολοκληρωμένο πλαίσιο που όχι μόνο διασφαλίζει την πρόσβαση των μεταναστών στην υγειονομική περίθαλψη, αλλά ενισχύει επίσης τη συνολική συμπεριληπτικότητα και την ανταπόκριση του εθνικού συστήματος υγειονομικής περίθαλψης. Με την εξάλειψη των εμποδίων και την προώθηση της πολιτισμικά ευαίσθητης φροντίδας, η στρατηγική υποστηρίζει τόσο την ατομική αξιοπρέπεια όσο και τη δημόσια υγεία, ενώ ενισχύει την κοινωνική συνοχή.

3.4 Στόχος Στρατηγικής 4: Νομική και πολιτική εναρμόνιση για την υποστήριξη της ένταξης των μεταναστών.

Στρατηγικό Πλαίσιο

Αυτός ο Στρατηγικός Στόχος αναγνωρίζει ότι η βιωσιμότητα και η αποτελεσματικότητα των πολιτικών ένταξης των μεταναστών εξαρτώνται από ένα συνεκτικό και εναρμονισμένο νομικό και πολιτικό πλαίσιο. Στοχεύει στη διασφάλιση ότι η εθνική νομοθεσία, οι πολιτικές και οι στρατηγικές είναι πλήρως ευθυγραμμισμένες με τις προτεραιότητες ένταξης και τις διεθνείς δεσμεύσεις, ενώ παράλληλα εντοπίζονται και αντιμετωπίζονται τα κενά που ενδέχεται να εμποδίσουν την εφαρμογή της Στρατηγικής.

Στρατηγική Επιδίωξη 1: Ολοκληρωμένη Αναθεώρηση

Δράση 4.1.1 Αυτή η πρώτη δράση επιδιώκει να διενεργήσει **ανασκόπηση των νόμων** σε σχέση με τους στόχους και τις δράσεις της στρατηγικής ένταξης των μεταναστών. Αυτή η ανασκόπηση θα καλύψει όλους τους σχετικούς τομείς, συμπεριλαμβανομένης της απασχόλησης, της στέγασης, της υγειονομικής περίθαλψης, της εκπαίδευσης, των κοινωνικών υπηρεσιών και της πολιτιστικής συμμετοχής, για τον εντοπισμό ασυνεπειών ή ελλείψεων. Τα μετρήσιμα αποτελέσματα θα περιλαμβάνουν ολοκληρωμένες νομικές και πολιτικές αξιολογήσεις έως το 2026.

Δράση 4.1.2 Η δεύτερη δράση, που σχετίζεται με την πρώτη παραπάνω, θα **ανασκοπήσει και θα εξετάσει επιπλέον όλες τις εθνικές πολιτικές και στρατηγικές**, διασφαλίζοντας ότι είναι **συνεπείς** με τους στόχους της ένταξης και προωθούν τους σκοπούς και τους αντικειμενικούς σκοπούς της ένταξης των μεταναστών μέσω της αφήγησής τους.

Στρατηγική Επιδίωξη 2: Ανάλυση Ανισοτήτων και Γεφύρωση

Δράση 4.2.1 Ο στόχος της δράσης είναι, να βασιστεί στην ανασκόπηση και να επικεντρωθεί στην **ανάλυση ανισοτήτων** και στα **μέτρα γεφύρωσης των νόμων**. Με βάση τα ευρήματα, θα προταθούν μεταρρυθμίσεις για την κάλυψη των κενών στους υφιστάμενους νόμους, διασφαλίζοντας ότι υποστηρίζουν επαρκώς τα αποτελέσματα της ένταξης. Αυτό θα περιλαμβάνει τροποποιήσεις ή νέες νομικές διατάξεις όπου είναι απαραίτητο.

Δράση 4.2.2 Όπως και η παραπάνω δράση, ο αντικειμενικός σκοπός αυτής της δράσης είναι, με βάση τα ευρήματα της ανασκόπησης των εθνικών πολιτικών και στρατηγικών, να προτείνει τις **απαραίτητες μεταρρυθμίσεις** καθώς και **προσαρμογές** στις τομεακές στρατηγικές και τις διοικητικές διαδικασίες. Η εφαρμογή θα μετρηθεί με την ολοκλήρωση των αναλύσεων κενών και την υιοθέτηση διορθωτικών δράσεων έως το 2027. Μετά την έγκαιρη ολοκλήρωση των ανασκοπήσεων, θα ακολουθήσει η υιοθέτηση των επικαιροποιημένων πολιτικών και νόμων. Συνολικά, αυτές οι δράσεις θα δημιουργήσουν ένα συνεκτικό και υποστηρικτικό νομικό και πολιτικό περιβάλλον που υποστηρίζει την επιτυχή ένταξη των μεταναστών στην κυπριακή κοινωνία, ενώ ενισχύει την καλή διακυβέρνηση, τη θεσμική ικανότητα και τη συμμόρφωση με τα ευρωπαϊκά και διεθνή πρότυπα.

4. Διακυβέρνηση και Παρακολούθηση

Ένα βιώσιμο και ευέλικτο σχέδιο ένταξης μεταναστών θα πρέπει να είναι συμπεριληπτικό, συμμετοχικό, αρθρωτό, βασισμένο σε δεδομένα και με ποικιλία πόρων. Θα πρέπει να ισορροπεί τη μακροπρόθεσμη σταθερότητα (χρηματοδότηση, δομές, εμπιστοσύνη της κοινότητας) με τη βραχυπρόθεσμη προσαρμοστικότητα (αρθρωτά προγράμματα και κλιμακούμενοι πόροι, ανταπόκριση σε κρίσεις).

Για να διασφαλιστεί η βιωσιμότητα, η ευελιξία και η σωστή διακυβέρνηση της Εθνικής Στρατηγικής Ένταξης (και του Σχεδίου Δράσης), κάθε ενδιαφερόμενος θα πρέπει να παρακολουθεί τις δράσεις και την πρόοδο του οργανισμού του, όπως αναφέρονται στο Σχέδιο Δράσης, και να συλλέγει σχετικά δεδομένα σύμφωνα με τους Βασικούς Δείκτες Επίδοσης (KPIs) που δηλώνονται σαφώς σε αυτό. Θα παρασχεθούν τυποποιημένα πρότυπα και ψηφιακά εργαλεία αναφοράς για τη διασφάλιση της συνέπειας και της ευκολίας συγκέντρωσης δεδομένων (π.χ. φύλο, ηλικία, εθνικότητα κ.λπ.). Με τη θεσμοθέτηση αυτών των μηχανισμών αναφοράς, διασφαλίζονται η διαφάνεια και η λογοδοσία, οδηγώντας σε χάραξη πολιτικής βασισμένη σε στοιχεία.

Όλα τα σχετικά δεδομένα θα παρέχονται στη συνέχεια στη **Γραμματεία** (μία ομάδα που παρέχεται από το Υφυπουργείο Μετανάστευσης και Διεθνούς Προστασίας), η οποία θα διατηρεί δεδομένα σχετικά με την εφαρμογή του Σχεδίου Δράσης, θα παρακολουθεί τους Βασικούς Δείκτες Επίδοσης και θα παρακολουθεί τις διεθνείς εξελίξεις σε θέματα ένταξης. Η Γραμματεία θα εκδίδει περιοδικές εκθέσεις σχετικά με την τρέχουσα κατάσταση (συμπεριλαμβανομένης της προόδου της εφαρμογής), τα προβλήματα που αντιμετωπίζονται, τις προβλέψεις, την αξιολόγηση της κατάστασης σε σχέση με την ικανότητα υποδοχής της χώρας, την ενημέρωση των κρατών μελών της ΕΕ μέσω του Ευρωπαϊκού Δικτύου Ένταξης στο οποίο συμμετέχει η Κύπρος μέσω του Υφυπουργείου Μετανάστευσης και Διεθνούς Προστασίας με δικό της εκπρόσωπο σχετικά με την τρέχουσα κατάσταση, τις καλές πρακτικές κ.λπ. Οι εκθέσεις θα κατατίθενται στη **Συμβουλευτική Επιτροπή** (βλ. πιο κάτω) και θα χρησιμεύουν ως βάση για **τεκμηριωμένα και βασισμένα σε στοιχεία πολιτική λήψη αποφάσεων**.

Θα συσταθεί **Συμβουλευτική Επιτροπή**, υπό την προεδρία του Γενικού Διευθυντή του Υφυπουργείου Μετανάστευσης και Διεθνούς Προστασίας, με μέλη που θα αποτελούνται από εκπροσώπους των εμπλεκόμενων ενδιαφερόμενων: Συμμετέχουσες κυβερνητικές υπηρεσίες, Ακαδημαϊκοί, Ανεξάρτητοι Εποπτικοί Φορείς (Επίτροπος Διοικήσεως και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων, Επίτροπος Ισότητας, Επίτροπος Προστασίας

των Δικαιωμάτων του Παιδιού), Διεθνείς Οργανισμοί, Οργανώσεις Κοινωνίας των Πολιτών (CSOs), Οργανώσεις υπό την ηγεσία Μεταναστών (MRLOs) και Μη Κυβερνητικές Οργανώσεις (NGOs). Το Συμβουλευτικό Συμβούλιο θα πραγματοποιεί ενδιάμεσες συναντήσεις οι οποίες θα προετοιμάζονται από τη Γραμματεία. Το Συμβουλευτικό Συμβούλιο θα πραγματοποιεί επίσης μια ετήσια συνάντηση για την αξιολόγηση της επάρκειας της Στρατηγικής Ένταξης και την πρόταση προσαρμογών όπου έχει διαπιστωθεί η ανάγκη βάσει της παρακολούθησης των KPIs. Όπου κρίνεται απαραίτητο, οι συστάσεις για προσαρμογές θα περιλαμβάνουν την προσθήκη νέων δράσεων ή συμπληρωματικών υπο-δράσεων για την υποστήριξη των αρχικών. Δεδομένου ότι το Σχέδιο Δράσης περιλαμβάνει δράσεις όπου πρόκειται να διενεργηθούν έρευνες, με βάση αυτά τα αποτελέσματα κατά τη διάρκεια της εφαρμογής, θα μπορούσαν να σχεδιαστούν και να προστεθούν νέες εξατομικευμένες δράσεις. Επιπλέον, μπορούν να εισαχθούν νέοι ενδιαφερόμενοι για να βοηθήσουν στην εφαρμογή των νέων και παλαιών δράσεων του σχεδίου.

Οι συστάσεις του **Συμβουλευτικής Επιτροπής** θα κοινοποιούνται στον Υφυπουργό Μετανάστευσης και Διεθνούς Προστασίας για ενέργειες σε επίπεδο πολιτικής.

5. Χρηματοδότηση και Πόροι

Η εφαρμογή της Εθνικής Στρατηγικής Ένταξης Μεταναστών και του Σχεδίου Δράσης θα απαιτήσει την κινητοποίηση πόρων από πολλαπλά επίπεδα – εθνικό, διμερές, ευρωπαϊκό και τοπικό/ιδιωτικό. Η Στρατηγική υποστηρίζεται από ένα διαφοροποιημένο σχέδιο χρηματοδότησης για τη διασφάλιση της βιωσιμότητας.

Όσον αφορά την εθνική χρηματοδότηση, η κυπριακή Κυβέρνηση δεσμεύεται να καταστήσει την ένταξη μέρος του εθνικού προϋπολογισμού. Η βασική οικονομική υποστήριξη θα προέλθει από εγχώριες πηγές. Κάθε χρόνο, ο κρατικός προϋπολογισμός (ιδιαίτερα η κατανομή του Υφυπουργείου) θα περιλαμβάνει αφιερωμένα κεφάλαια για προγράμματα ένταξης. Αυτό διασφαλίζει τη μακροπρόθεσμη δέσμευση πέρα από τους κύκλους έργων. Με την ενσωμάτωση της χρηματοδότησης της ένταξης στον τακτικό προϋπολογισμό, η Κύπρος σηματοδοτεί ότι η ένταξη είναι επένδυση στο μέλλον της χώρας. Τα εθνικά κονδύλια θα καλύψουν βασικό προσωπικό (π.χ. η Γραμματεία Ένταξης, ρόλοι σημείου επαφής), ορισμένα κόστη δημόσιων υπηρεσιών (π.χ. εκπαίδευση, παροχή υγείας για τους μετανάστες) και την απαιτούμενη συγχρηματοδότηση για έργα που χρηματοδοτούνται από την ΕΕ. Ακόμη και σε αυστηρούς προϋπολογισμούς, στόχος είναι η προστασία αυτών των κατανομών λόγω της μεγάλης σημασίας της ένταξης για την κοινωνική συνοχή και το οικονομικό όφελος (οι μετανάστες που εντάσσονται γίνονται καθαροί συντελεστές στην οικονομία με την πάροδο του χρόνου).

Εκτός από τα εθνικά κονδύλια, η Κύπρος διερευνά ευκαιρίες για **διμερή υποστήριξη**, συμπεριλαμβανομένου του πλαισίου της **Ελβετο-Κυπριακής συνεργασίας**. Στο πλαίσιο της δεύτερης ελβετικής συνεισφοράς σε επιλεγμένα κράτη μέλη της ΕΕ, η Κύπρος στοχεύει να χρησιμοποιήσει πιθανές ευκαιρίες χρηματοδότησης για την υποστήριξη πρωτοβουλιών που σχετίζονται με τη μετανάστευση. Αυτός ο συνδυασμός εθνικής και δυνητικής διμερούς χρηματοδότησης εξυπηρετεί τη **διαφοροποίηση της οικονομικής βάσης**, τη μείωση της εξάρτησης από μία μόνο πηγή και την ενίσχυση

της συνολικής ανθεκτικότητας. Επιπλέον, το Υφυπουργείο συμμετέχει ως εταίρος ή συνδεδεμένος εταίρος άλλων οργανισμών σε προτάσεις έργων που υποβάλλονται στο **Ταμείο Ασύλου, Μετανάστευσης και Ένταξης (AMIF)** της Ευρωπαϊκής Ένωσης από διάφορους διεθνείς οργανισμούς και οργανώσεις της κοινωνίας των πολιτών για δράσεις που αντιμετωπίζουν την ένταξη των μεταναστών.

Επιπρόσθετα, ως μέρος της στρατηγικής ένταξης των μεταναστών, πολλές από τις δράσεις που περιγράφονται στο Σχέδιο Δράσης και εφαρμόζονται από τις τοπικές αρχές θα υποστηριχθούν μέσω **χρηματοδότησης της ΕΕ**. Συγκεκριμένα, το **Ταμείο Ασύλου, Μετανάστευσης και Ένταξης (AMIF)** και το **Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο Plus (ESF+)** θα χρησιμεύσουν ως βασικά χρηματοδοτικά μέσα για τη διασφάλιση της αποτελεσματικής υλοποίησης των μέτρων ένταξης. Αυτή η προσέγγιση όχι μόνο εγγυάται την ευθυγράμμιση με τις προτεραιότητες της ΕΕ, αλλά παρέχει επίσης στις τοπικές αρχές τους **απαραίτητους πόρους** για τον σχεδιασμό και την εφαρμογή βιώσιμων πρωτοβουλιών που ενισχύουν την κοινωνική ένταξη, τις ίσες ευκαιρίες και την ενεργή συμμετοχή των μεταναστών στην κοινωνία υποδοχής.

6. Προκλήσεις και Προοπτικές

Η εισαγωγή ενός πρώτου εθνικού σχεδίου ένταξης μεταναστών αποτελεί ορόσημο για κάθε χώρα, σηματοδοτώντας τη μετάβαση από αποσπασματικά ή *ad hoc* μέτρα προς ένα δομημένο, στρατηγικό και συντονισμένο πλαίσιο. Ένα τέτοιο σχέδιο μπορεί να προσφέρει μακροπρόθεσμο όραμα και συνέπεια στην αντιμετώπιση των αναγκών των μεταναστών και της κοινωνίας υποδοχής. Ωστόσο, ενώ τα δυνητικά οφέλη είναι σημαντικά, η διαδικασία σχεδιασμού, εφαρμογής και διατήρησης ενός τέτοιου σχεδίου δεν στερείται προκλήσεων, τις οποίες η Κύπρος αντιμετωπίζει ως ευκαιρίες προκειμένου να αντιμετωπίσει αποτελεσματικά μια σειρά θεμάτων προς όφελος της κυπριακής κοινωνίας στο σύνολό της.

Μία από τις κύριες προκλήσεις έγκειται στην **απουσία προηγούμενου**. Ένα πρώτο εθνικό σχέδιο ένταξης έχει οικοδομηθεί από το μηδέν, απαιτώντας από τους φορείς χάραξης πολιτικής να καθορίσουν βασικές γραμμές, να εντοπίσουν βασικές προτεραιότητες και να θέσουν ρεαλιστικούς στόχους χωρίς το όφελος προηγούμενης εθνικής εμπειρίας. Αν και μελετήθηκαν προσεκτικά οι πρακτικές άλλων κρατών μελών της ΕΕ, είναι σημαντικό να τονιστεί ότι κάθε κράτος έχει έναν μοναδικό χαρακτήρα και κοινωνικό ιστό, διαφορετική ιστορία και κουλτούρα, καθώς και διαφορετικό τύπο μεταναστευτικού πληθυσμού. Η απουσία παρελθοντικής εμπειρίας και κρατικής πρωτοβουλίας ένταξης συνεπάγεται κάποια αβεβαιότητα ως προς το ποιες στρατηγικές θα αποδειχθούν αποτελεσματικές στο δεδομένο κοινωνικό, οικονομικό και πολιτικό πλαίσιο.

Μια άλλη βασική πρόκληση είναι η **κατακερματισμένη κατανομή των ευθυνών**. Η ένταξη των μεταναστών συχνά εκτείνεται σε πολλαπλούς τομείς—εκπαίδευση, υγεία, απασχόληση, στέγαση, κοινωνική πρόνοια και συμμετοχή στα κοινά. Ο συντονισμός αυτών των τομέων σε διάφορα κυβερνητικά τμήματα, τοπικές αρχές και φορείς της κοινωνίας των πολιτών μπορεί να είναι περίπλοκος και ενδέχεται να προκύψουν κενά ή επικαλύψεις στην ευθύνη. Χωρίς ισχυρούς μηχανισμούς διύπηρεσιακού συντονισμού, η εφαρμογή κινδυνεύει να καταστεί ασυνεπής ή αναποτελεσματική.

Το ζήτημα της **αντίληψης του κοινού και των εθνικών ευαισθησιών** είναι επίσης σημαντικό. Ως εκ τούτου, καθ' όλη τη διαδικασία σύνταξης, καθώς και μέσω της δημόσιας διαβούλευσης και της επακόλουθης εφαρμογής του Σχεδίου Δράσης, το Υφυπουργείο παραμένει δεσμευμένο να εξισορροπεί προσεκτικά τα δικαιώματα των μεταναστών με τη σημασία της διατήρησης της δημόσιας υποστήριξης, διασφαλίζοντας παράλληλα τη διαφάνεια και τη συμπεριληπτική επικοινωνία με όλους τους ενδιαφερόμενους.

Επιπλέον, εξακολουθούν να υφίστανται **χρηματοοικονομικοί περιορισμοί και περιορισμοί πόρων**. Ο σχεδιασμός και η εφαρμογή προγραμμάτων ένταξης απαιτούν ουσιαστική επένδυση σε υποδομές, κατάρτιση και κοινωνικές υπηρεσίες. Για να αποφευχθεί η επιβάρυνση του εθνικού προϋπολογισμού, το Υφυπουργείο Μετανάστευσης και Διεθνούς Προστασίας έχει εξασφαλίσει εξωτερική χρηματοδότηση. Σε τοπικό επίπεδο, το προσωπικό θα λάβει στοχευμένη κατάρτιση για την οικοδόμηση της απαραίτητης ικανότητας για την αποτελεσματική παροχή εξειδικευμένων υπηρεσιών ένταξης.

Το πλαίσιο χρηματοοικονομικών και ανθρώπινων πόρων για την εφαρμογή του Σχεδίου Δράσης έχει καθοριστεί με βάση το τρέχον μεταναστευτικό πλαίσιο στην Κύπρο. Στην περίπτωση που οι μεταναστευτικές ροές υπερβούν την ικανότητα που προβλέπεται στον αρχικό σχεδιασμό, θα αναληφθούν απαραίτητες προσαρμογές στις προγραμματισμένες δράσεις για την αντιμετώπιση των αναδυόμενων αναγκών. Σημειώνεται, ωστόσο, ότι δεν είναι όλες οι δράσεις εγγενώς κλιμακούμενες. Σε συνθήκες απρόβλεπτων κρίσεων που περιλαμβάνουν ουσιαστικές αυξήσεις στις μεταναστευτικές ροές, ορισμένες δράσεις ενδέχεται να απαιτήσουν επανασχεδιασμό. Αυτό μπορεί να περιλαμβάνει την ιεράρχηση ορισμένων πτυχών, όπως ο επανακαθορισμός του μεγέθους της ομάδας στόχου και η επανακατανομή των δημοσιονομικών πόρων. Τέτοιες αναθεωρήσεις θα παραμείνουν εξαρτώμενες από την ικανότητα των υπεύθυνων ενδιαφερόμενων και περιορίζονται αυστηρά στη διαθεσιμότητα των δημοσιονομικών κονδυλίων, καθώς και σε τυχόν πρόσθετες χρηματοδοτικές πιστώσεις που ενδέχεται να εγκριθούν από το Υπουργείο Οικονομικών.

Μια άλλη πρόκληση περιλαμβάνει τα **κενά δεδομένων και στοιχείων**. Ο αποτελεσματικός σχεδιασμός εξαρτάται από τις ακριβείς πληροφορίες σχετικά με τους μεταναστευτικούς πληθυσμούς, τις ανάγκες τους και τη συμβολή τους. Αν και τα διαθέσιμα ποσοτικά δεδομένα λήφθηκαν υπόψη κατά τον σχεδιασμό του Σχεδίου Δράσης, τα ποιοτικά δεδομένα σχετικά με τον πληθυσμό των μεταναστών ήταν μη διαθέσιμα, περιορίζοντας την ικανότητα των φορέων χάραξης πολιτικής να σχεδιάσουν στοχευμένες παρεμβάσεις και να παρακολουθούν την πρόοδο καθ' όλη τη διάρκεια των ετών. Για τον σκοπό αυτό, το Σχέδιο Δράσης έχει εισαγάγει πολλαπλές έρευνες για τη μέτρηση διαφορετικών δεδομένων σχετικά με τον πληθυσμό των μεταναστών και υποδοχής, και επομένως τον σχεδιασμό τεκμηριωμένων και εξατομικευμένων δράσεων με βάση τα αποτελέσματα των ερευνών κατά τη διάρκεια του χρόνου.

Τέλος, υπάρχει η πρόκληση της **διασφάλισης της συμπεριληπτικότητας και της ανταπόκρισης**. Οι μεταναστευτικοί πληθυσμοί είναι ποικίλοι, συμπεριλαμβανομένων διαφορετικών εθνικοτήτων, γλωσσών, ηλικιών και εμπειριών. Μια προσέγγιση «ενός μεγέθους για όλους» κινδυνεύει να αφήσει ορισμένες ομάδες πίσω, όπως γυναίκες, ασυνόδετους ανηλίκους ή άτομα με ειδικές ευπάθειες. Το σχέδιο στοχεύει να είναι αρκετά ευέλικτο ώστε να προσαρμόζεται στις εξελισσόμενες μεταναστευτικές δυναμικές, διαφυλάσσοντας παράλληλα τα ανθρώπινα δικαιώματα και προωθώντας την ισότητα.

Παρά αυτές τις προκλήσεις, η εισαγωγή ενός πρώτου εθνικού σχεδίου ένταξης μεταναστών δημιουργεί ένα ευρύ φάσμα ευκαιριών. Στον πυρήνα του, παρέχει ένα **πλαίσιο για τη συνοχή και τον συντονισμό**. Με τη συγκέντρωση των προσπαθειών υπό ένα ενιαίο σχέδιο, η κυβέρνηση μπορεί να μειώσει πιθανές επικαλύψεις, να ενισχύσει την αποδοτικότητα και να καθορίσει σαφείς ευθύνες μεταξύ των ενδιαφερόμενων. Αυτό βελτιώνει τη λογοδοσία και επιτρέπει πιο συνεπή αποτελέσματα σε όλες τις περιοχές και τους τομείς. Παράλληλα, οι οργανώσεις της κοινωνίας των πολιτών και οι διεθνείς οργανισμοί συνεχίζουν τις δικές τους προσπάθειες ένταξης, οι οποίες χρησιμεύουν ως συμπληρωματικές δράσεις προς έναν κοινό σκοπό.

Το σχέδιο παρουσιάζει επίσης μια **ευκαιρία για ευθυγράμμιση των εθνικών πολιτικών με τα ευρωπαϊκά και διεθνή πλαίσια**. Για παράδειγμα, η συμμετοχή σε προγράμματα χρηματοδότησης της ΕΕ όπως το Ταμείο Ασύλου, Μετανάστευσης και Ένταξης (AMIF) μπορεί να μεγιστοποιηθεί όταν οι εθνικές προτεραιότητες διατυπώνονται σαφώς. Αυτό όχι μόνο ενισχύει την πρόσβαση σε εξωτερικούς πόρους, αλλά και τοποθετεί τη χώρα ως αξιόπιστο εταίρο στην ευρωπαϊκή συνεργασία για τη μετανάστευση. Με τη συμμετοχή Λειτουργιών από το Υφυπουργείο σε διάφορους φορείς της ΕΕ, όπως το Ευρωπαϊκό Δίκτυο Ένταξης ή το Συμβούλιο της Ευρώπης, η Στρατηγική και το Σχέδιο Δράσης μπορούν να κοινοποιηθούν και να ενισχυθεί μια αμοιβαία ανταλλαγή γνώσεων, βέλτιστων πρακτικών και τεχνικής εμπειρογνομosύνης. Αυτό ενισχύει τη συνοχή της πολιτικής, ενισχύει την επιρροή της χώρας στη διαμόρφωση των ευρωπαϊκών προγραμμάτων ένταξης και διασφαλίζει ότι τα εθνικά μέτρα ενημερώνονται από ευρύτερες περιφερειακές εξελίξεις.

Επιπλέον, ένα δομημένο σχέδιο ένταξης επιτρέπει την **ενίσχυση της κοινωνικής συνοχής**. Προωθώντας ταυτόχρονα συμπεριληπτικές πολιτικές στην εκπαίδευση, την απασχόληση και τη συμμετοχή στα κοινά, το σχέδιο μπορεί να καλλιεργήσει την αμοιβαία κατανόηση και εμπιστοσύνη μεταξύ μεταναστών και κοινοτήτων υποδοχής. Αυτό μειώνει τον κίνδυνο περιθωριοποίησης, διακρίσεων ή κοινωνικών εντάσεων και εγκληματικής συμπεριφοράς, και τονίζει τη συμβολή των μεταναστών στην οικονομία και την κοινωνία.

Μια άλλη βασική ευκαιρία είναι η **θεσμοθέτηση της χάραξης πολιτικής βασισμένης σε στοιχεία**. Η καθιέρωση ενός εθνικού σχεδίου απαιτεί συχνά την ανάπτυξη συστημάτων συλλογής δεδομένων, πλαισίων παρακολούθησης και μηχανισμών αξιολόγησης. Αυτά τα εργαλεία όχι μόνο υποστηρίζουν καλύτερα αποτελέσματα ένταξης, αλλά χτίζουν επίσης μια κουλτούρα διαφάνειας και πολύτιμης μάθησης εντός της δημόσιας διοίκησης.

Το σχέδιο παρέχει επιπλέον μια ευκαιρία για την **ενδυνάμωση των τοπικών κοινοτήτων και της κοινωνίας των πολιτών**. Οι τοπικές αρχές, οι ΜΚΟ και οι οργανώσεις υπό την ηγεσία μεταναστών συχνά διαδραματίζουν πρωταγωνιστικό ρόλο στην ένταξη, και με την οικοδόμηση παρόντων και μελλοντικών συνεργασιών μέσω του Σχεδίου Δράσης ή τη θέσπιση των θεμελίων για να το πράξουν μέσω ξεχωριστών πρωτοβουλιών, η κυβέρνηση μπορεί να αξιοποιήσει την εμπειρογνομosύνή τους και να διασφαλίσει ότι οι πολιτικές ανταποκρίνονται στις πραγματικότητες σε επίπεδο βάσης. Αυτό ενισχύει τη συμμετοχική διακυβέρνηση και ενισχύει την εμπιστοσύνη στους δημόσιους θεσμούς.

Τέλος, το Εθνικό Σχέδιο Δράσης μπορεί να λειτουργήσει ως **σύμβολο πολιτικής δέσμευσης και οράματος**. Με την υιοθέτηση μιας ολοκληρωμένης προσέγγισης στην ένταξη, η Κυβέρνηση της Κυπριακής Δημοκρατίας στέλνει ένα σαφές μήνυμα ότι

αντιμετωπίζει τους μετανάστες όχι μόνο μέσα από το πρίσμα του ελέγχου των συνόρων ή της ασφάλειας, αλλά ως δυνητικούς συντελεστές στην κοινωνία. Αυτό μπορεί να αναδιαμορφώσει τα αφηγήματα γύρω από τη μετανάστευση, να ενθαρρύνει μια συμπεριληπτική εθνική ταυτότητα και να προωθήσει τη διεθνή αναγνώριση της χώρας ως βασικού παράγοντα στην υπεύθυνη διαχείριση της μετανάστευσης.

Η υιοθέτηση μιας πρώτης εθνικής Στρατηγικής Ένταξης Μεταναστών και Σχεδίου Δράσης είναι ταυτόχρονα μια σύνθετη πρόκληση και μια ιστορική ευκαιρία για την Κυπριακή Δημοκρατία. Θέτει τα θεμέλια για την υπέρβαση σημαντικών εμποδίων που σχετίζονται με τον συντονισμό, τους πόρους, τα δεδομένα και την αντίληψη του κοινού. Ταυτόχρονα, ανοίγει νέους δρόμους για συνοχή, συμπερίληψη και μακροπρόθεσμη κοινωνική συνοχή. Τελικά, η επιτυχία ενός τέτοιου σχεδίου εξαρτάται όχι μόνο από τον τεχνικό του σχεδιασμό, αλλά και από την πολιτική βούληση και την κοινωνική δέσμευση για την οικοδόμηση ενός συμπεριληπτικού μέλλοντος όπου μετανάστες και κοινότητες υποδοχής μπορούν να ευδοκιμήσουν μαζί.

7. Infographic ένταξης

ΈΝΤΑΞΗ ΤΩΝ ΜΕΤΑΝΑΣΤΩΝ ΣΤΗΝ ΚΥΠΡΟ

(2025-29)

ΕΙΣΡΟΗ

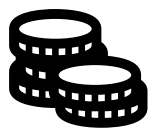
- Καταπολέμηση Ανισότητας και Διακρίσεων
- Πολιτισμική κατανόηση και κοινωνική συνοχή
- Ενίσχυση αγοράς εργασίας και συμμετοχή
- Βελτίωση ποιότητας ζωής
- Αναθεώρηση δράσεων όταν χρειαστεί

ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ-ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΕΝΤΑΞΗ	ΕΥΑΙΣΘΗΤΟΠΟΙΗΣΗ ΓΙΑ ΕΝΤΑΞΗ ΚΑΙ ΚΑΤΑΠΟΛΕΜΗΣΗ ΣΤΕΡΕΟΤΥΠΩΝ	ΙΣΟΤΙΜΗ ΠΡΟΣΒΑΣΗ ΣΕ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΥΓΕΙΑΣ	ΝΟΜΙΚΗ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΕΥΘΥΓΡΑΜΜΙΣΗ
- Αναβάθμιση δεξιοτήτων, γλωσσική, ψηφιακή κατάρτιση - Πλατφόρμες απασχόλησης και κατάρτισης (αντιστοίχιση δεξιοτήτων, υποστήριξη παιδικής φροντίδας) - Πρόσβαση σε πληροφορίες (One-stop shop, AI, σύστημα πληροφοριών) - Πρόσβαση στη στέγαση	- Έρευνα για την κατανόηση των πεποιθήσεων - Έρευνα για τη μέτρηση της αλλαγής - Εργαστήρια που προάγουν την κουλτούρα της συνύπαρξης - Εκστρατείες ευαισθητοποίησης (καταπολέμηση των διακρίσεων, ενημερωτικά εργαστήρια)	- Αξιολογήσεις Ευαλωτότητας (εξειδικευμένα καταφύγια) - Αξιολογήσεις τρωτότητας (εξειδικευμένα καταφύγια) - Υποστήριξη ψυχικής υγείας για ευάλωτους μετανάστες - Εκπαίδευση επαγγελματιών υγείας σε θέματα πολιτισμικής ευαισθησίας	- Αναθεωρήσεις νόμων και πολιτικών έναντι στόχων ένταξης (Ανάλυση ανισοτήτων και γεφύρωση) - Ενσωμάτωση της διάστασης της ένταξης

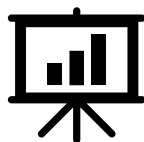
ΕΚΡΟΗ

Εποπτεία: Υφυπουργείο Μετανάστευσης και Διεθνούς Προστασίας & εταίροι

Funding: Εθνικός προϋπολογισμός, ελβετική χρηματοδότηση, χρηματοδότηση ΕΕ

Παρακολούθηση: KPI's (Ποιοτικοί και ποσοτικοί), Έρευνες, ικανοποίηση χρηστών

Αξιολόγηση και Παρέμβαση: Συμβουλευτική Επιτροπή, Γραμματεία, Υφυπουργός Μετανάστευσης και Διεθνούς Προστασίας

8. Παραρτήματα

8.2 Γλωσσάριο Όρων:

A, α

- **Αιτών διεθνή προστασία (αιτών άσυλο):** υπήκοος τρίτης χώρας ή ανιθαγενής που έχει υποβάλει αίτηση διεθνούς προστασίας για την οποία δεν έχει ακόμη ληφθεί οριστική απόφαση.

Δ, δ

- **Δικαιούχος επικουρικής προστασίας:** πρόσωπο στο οποίο έχει χορηγηθεί καθεστώς επικουρικής προστασίας.
- **Δικαιούχος διεθνούς προστασίας:** πρόσωπο στο οποίο έχει χορηγηθεί καθεστώς πρόσφυγα ή καθεστώς επικουρικής προστασίας.

Ε, ε

- **Έλλειψη εργατικού δυναμικού:** Έλλειψη εργατικού δυναμικού συγκεκριμένου τύπου σε μια συγκεκριμένη αγορά εργασίας, η οποία μπορεί να θεωρηθεί ότι υπάρχει όταν ο αριθμός των κενών θέσεων εργασίας ήταν (ή αναμένεται να είναι) πάνω από ένα επίπεδο που θεωρείται ότι αντιπροσωπεύει τον «κανονικό» κύκλο εργασιών με τους ισχύοντες μισθούς και συνθήκες εργασίας για παρατεταμένη περίοδο.
- **Ενσωμάτωση της διάστασης της ένταξης:** Μια πρακτική που επιδιώκει να ενσωματώσει την ένταξη των μεταναστών σε διάφορους τομείς πολιτικής (απασχόληση, εκπαίδευση, στέγαση, κοινωνική ασφάλιση, υγεία κ.λπ.) και σε διάφορα επίπεδα (ΕΕ, εθνικό, τοπικό) και η οποία περιλαμβάνει πολιτικές που στοχεύουν σε ολόκληρο τον γενικό πληθυσμό (συμπεριλαμβανομένων, ενδεικτικά, των μεταναστών), και όχι ad-hoc και ειδικές πολιτικές.
- **Ένταξη:** Μια δυναμική, αμφίδρομη διαδικασία όπου οι μετανάστες γίνονται ενεργοί συμμετέχοντες στη νέα τους κοινωνία, η οποία περιλαμβάνει επίσης την προσαρμογή της κοινωνίας υποδοχής στην παρουσία των νεοαφιχθέντων. Η επιτυχής ένταξη οδηγεί σε αμοιβαία προσαρμογή.
- **Ένταξη στην αγορά εργασίας:** Ο βαθμός στον οποίο οι μετανάστες θα επιτύχουν το ίδιο εύρος συμμετοχής στην αγορά εργασίας με τους υπηκόους των χωρών υποδοχής, χρησιμοποιώντας τις δεξιότητές τους και αξιοποιώντας το οικονομικό δυναμικό τους.

Κ, κ

- **Κέντρο φιλοξενίας:** χώρος που χρησιμοποιείται για τη συλλογική στέγαση αιτούντων διεθνή προστασία.
- **Κέντρο Υποδοχής:** μια τοποθεσία με εγκαταστάσεις για την υποδοχή, την επεξεργασία και την κάλυψη των άμεσων αναγκών των αιτούντων άσυλο
- **Κοινωνία υποδοχής:** Στο πλαίσιο της ΕΕ, οι κάτοικοι (τόσο ημεδαποί όσο και αλλοδαποί) μιας εθνικής/περιφερειακής/τοπικής κοινότητας σε ένα κράτος μέλος της ΕΕ.

Μ, μ

- **Μάθημα Αγωγής του Πολίτη:** μέρος των (εθνικών) προγραμμάτων ένταξης για μετανάστες/υπηκόους τρίτων χωρών που διαμένουν νόμιμα σε χώρα υποδοχής/κράτος μέλος της ΕΕ, το οποίο στοχεύει στη μετάδοση γνώσεων και κατανόησης των θεμελιωδών αξιών της χώρας υποδοχής, του νομικού συστήματος, των δικαιωμάτων και των υποχρεώσεων των κατοίκων, της πρόσβασης στην αγορά εργασίας καθώς και σημαντικών γνώσεων για την καθημερινή ζωή που απαιτούνται για τη συμμετοχή στην κοινωνία.

Ν, ν

- **Νόμιμη οδός:** Στο πλαίσιο της ΕΕ, κάθε νομικός μηχανισμός και πολιτική που επιτρέπει τη νόμιμη μετανάστευση από τρίτη χώρα σε κράτος μέλος της ΕΕ, τόσο για τις ανάγκες διεθνούς και ανθρωπιστικής προστασίας όσο και για τις ανάγκες της αγοράς εργασίας.

Π, π

- **Παράτυπος μετανάστης:** Πρόσωπο το οποίο, λόγω παράτυπης εισόδου, παραβίασης όρου εισόδου ή λήξης της νομικής βάσης εισόδου και διαμονής του, στερείται νομικού καθεστώτος σε χώρα διέλευσης ή υποδοχής. Στο πλαίσιο της ΕΕ, υπήκοος τρίτης χώρας που βρίσκεται στο έδαφος κράτους Σένγκεν και δεν πληροί ή δεν πληροί πλέον τις προϋποθέσεις εισόδου.
- **Πρόσφυγας:** υπήκοος τρίτης χώρας ο οποίος, λόγω βάσιμου φόβου δίωξης λόγω φυλής, θρησκείας, ιθαγένειας, πολιτικών πεποιθήσεων ή συμμετοχής σε ιδιαίτερη

κοινωνική ομάδα, βρίσκεται εκτός της χώρας της ιθαγένειάς του και δεν είναι σε θέση ή, λόγω του φόβου αυτού, δεν επιθυμεί να θέσει εαυτόν υπό την προστασία της εν λόγω χώρας, ή ανιθαγενής, οι οποίοι, ευρισκόμενοι εκτός της χώρας της προηγούμενης συνήθους διαμονής τους για τους ίδιους λόγους που προαναφέρθηκαν, δεν είναι σε θέση ή, λόγω του φόβου αυτού, δεν επιθυμούν να επιστρέψουν σε αυτήν και για τους οποίους δεν συντρέχουν λόγοι αποκλεισμού.

Χ, χ

- **Χώρα προορισμού:** η χώρα που είναι ο προορισμός ενός μετανάστη.
- **Χώρα καταγωγής:** η χώρα ιθαγένειας ή, για τους απάτριδες, της προηγούμενης συνήθους διαμονής.
- **Χώρα διέλευσης:** η χώρα από την οποία έχει μετακινηθεί ένας μετανάστης (νόμιμος ή παράτυπος)· πρόκειται για τη χώρα (ή τις χώρες), διαφορετικές από τη χώρα καταγωγής, από τις οποίες διέρχεται ο μετανάστης για να εισέλθει σε χώρα προορισμού.
- **Πολιτισμικός διαμεσολαβητής:** Στο πλαίσιο της μετανάστευσης, ένας επαγγελματίας που διευκολύνει την επικοινωνία (συμπεριλαμβανομένης της διερμηνείας) μεταξύ ατόμων που μιλούν διαφορετικές γλώσσες και έχουν διαφορετικό πολιτισμικό υπόβαθρο.

*Για περισσότερους όρους και τους αντίστοιχους ορισμούς τους, επισκεφθείτε το Γλωσσάριο του ΕΔΜ https://home-affairs.ec.europa.eu/networks/european-migration-network-emn/emn-asylum-and-migration-glossary_en

8.2 Σχετική Νομοθεσία και Πολιτικές:

- a. The Establishment of the Deputy Ministry of Immigration and International Protection and Related Matters Law of 2024 (23(I)/2024), https://www.cylaw.org/nomoi/enop/non-ind/2024_1_23/index.html
- b. EU Action Plan on Integration and Inclusion, 2021-2027, <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX%3A52020DC0758>
- c. EU Pact in Migration and Asylum, <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX%3A52020DC0609>
- d. EUAA, Guidance on Reception: Operational standards and indicators, May 2024, <https://euaa.europa.eu/publications/guidance-reception-operational-standards-and-indicators>
